

**OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA
POWIATU JAROCIŃSKIEGO W ROKU 2025**

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W JAROCINIE

Jarocin 2026

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH.....	4
II. ZAOPATRZENIE I JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA	13
III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	16
IV. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY	18
V. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH	26
VI. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA.....	33
VII. DZIAŁALNOŚĆ Z ZAKRESU OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA.....	39
VIII. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	48
IX. DZIAŁALNOŚĆ LABORATORIUM MIKROBIOLOGII I PARAZYTOLOGII.....	49
ZAKOŃCZENIE.....	50

WSTĘP

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, a także zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Zadania określone w przepisach prawa, w szczególności w ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416) na terenie powiatu jarocińskiego realizuje Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie.

W 2025 r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jarocinie wykonywała zadania zgodnie z „Planem zasadniczych zadań na 2025 rok” oraz przeprowadzała kontrole w związku z działaniami akcyjnymi, na podstawie otrzymanych zgłoszeń i wytycznych.

Realizowano różnorodne działania edukacyjno-informacyjne na rzecz umacniania zdrowia jednostki oraz całego społeczeństwa powiatu jarocińskiego.

W działalności laboratoryjnej jak i w działalności kontrolnej doskonalono wdrożone systemy zarządzania zgodnie z normami PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących” i PN-EN ISO/IEC 17020:2012 „Ogólne kryteria działania różnych rodzajów jednostek inspekcyjnych”, gwarantując uzyskanie wiarygodnych wyników badań i kontroli, jak również skuteczną realizację zaplanowanych celów w obszarze zdrowia ludzkiego.

Realizowano system ciągłego podnoszenia poziomu kształcenia pracowników.

W 2025 r. współpracowano z Wielkopolskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym, Wielkopolskim Urzędem Wojewódzkim w Poznaniu, Inspekcją Weterynaryjną, Starostwem Powiatowym, Urzędami Miast i Gmin, Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego, Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej, Komendą Powiatową Policji, Nadleśnictwem w Jarocinie, Państwową Inspekcją Pracy, Kuratorium Oświaty w Poznaniu, Gazetą Jarocińską, serwisem gazety internetowej.

W przedkładanej ocenie ujęto sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych, zawodowych oraz wyniki nadzoru sanitarnego prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarocinie.

Prezentowane w niniejszym opracowaniu dane liczbowe pochodzą ze sprawozdań statystycznych za rok 2025 realizowanych w ramach programu badań statystycznych.

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH

I.1. Choroby, szerzące się drogą pokarmową

W roku 2025, tak jak w latach ubiegłych, sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób szerzących się drogą pokarmową kształtowała się pomyślnie. Nie zanotowano żadnego zachorowania na **dur brzuszny** oraz **dury rzekome**.

W 2025 r. zarejestrowano taki sam poziom zatruc pokarmowych wywołanych pałeczką *Salmonella* jak w roku poprzednim tj. 7 (wsp. zap. 10,08). Wszystkie przypadki potwierdzono laboratoryjnie. Zachorowania wystąpiły na terenie wsi (6 przypadków) oraz w mieście (1 przypadek). Dotyczyły one w 2 przypadkach kobiet, a w 5 mężczyzn. W 3 przypadkach zachorowanie wywołała pałeczka *Salmonella enteritidis*, a w 4 przypadkach serotyp nie został określony.

W roku sprawozdawczym 2025 nie zarejestrowano zachorowań na **czerwonkę**.

W 2025 r. zarejestrowano 1 przypadek (wsp. zap. 1,44) zachorowania wywołanego przez *Escherichia coli* enteropatogenną. Zachorowanie dotyczyło kobiety mieszkającej w mieście, przypadek podlegał hospitalizacji.

Odnotowano wzrost zachorowań wywołanych przez *Clostridium difficile* z 9 (wsp. zap. 12,93) w 2024 roku do 19 (wsp. zap. 27,37) w 2025 r. Zachorowania te dotyczyły 8 kobiet (wsp. zap. 11,52) i 11 mężczyzn (wsp. zap. 15,84), z czego 8 osób mieszkało na terenie wsi, a 11 – w mieście.

Zarejestrowano znaczny spadek wirusowych zakażeń jelitowych wywołanych przez *Rotawirusy* z 44 przypadków (wsp. zap. 63,20) w 2024 r. do 14 przypadków (wsp. zap. 20,17) w roku 2025. Zachorowało 9 dziewcząt i 5 chłopców. Wystąpiły one w 6 przypadkach na wsi, a w 8 - w mieście.

Odnotowano znaczny wzrost zachorowań na *Norowirusy* z 21 przypadków (wsp. zap. 30,16) w 2024 r. do 41 przypadków (wsp. zap. 59,06) w roku 2025. Zachorowania dotyczyły 16 kobiet i 25 mężczyzn.

Liczba zachorowań wywołanych przez *Adenowirusy* nieznacznie spadła z 17 przypadków (wsp. zap. 24,42) w 2024 r. do 13 przypadków (wsp. zap. 18,73) w 2025 r. Zachorowania wystąpiły w mieście (8 przypadków) oraz na wsi (5 przypadków) i dotyczyły 8 dziewczynek oraz 5 chłopców.

W porównaniu z rokiem ubiegłym zanotowano wzrost zachorowań na **biegunki u dzieci do lat 2**. W 2025 r. zarejestrowano 9 przypadków (wsp. zap. 12,96), natomiast w roku 2024 zarejestrowano 6 przypadków (wsp. zap. 8,62). W omawianym roku sprawozdawczym hospitalizacji poddano 3 (wsp. zap. 4,32) przypadki zachorowań na **biegunki do lat 2**.

W 2025 r. zarejestrowano 3 przypadki (wsp. zap. 4,32) zachorowania na **WZW A**.

W 2025 r., tak jak w latach ubiegłych, nie zanotowano żadnego zatrucia pokarmowego wywołanego **enterotoksyną gronkowcową, toksyną botulinową, grzybami**. Nie zarejestrowano też przypadków zachorowania na jersiniozę.

I.2. Ogniska zachorowań

W roku 2025 na terenie powiatu jarocińskiego nie odnotowano żadnych ognisk dotyczących zatruc pokarmowych wywołanych pałeczką *Salmonelli*.

Zarejestrowano natomiast 13 ognisk zachorowań, których czynnikiem etiologicznym była *Varicella*. Ogniska **ospy wietrznej** wystąpiły w 11 przedszkolach. Pozostałe 2 ogniska wystąpiły w szkołach podstawowych na terenie powiatu jarocińskiego.

I.3. Choroby w zakresie, których prowadzi się szczepienia ochronne

Sytuacja epidemiologiczna chorób przeciwko którym prowadzi się szczepienia ochronne, tak jak w latach ubiegłych, kształtowała się dość pomyślnie.

W roku 2025 nie zarejestrowano żadnego zachorowania na **tężec, ostre porażenie wiotkie, różyczkę** oraz **odrę**. W 2024 r. odnotowano 11 zachorowań na **krztusiec** (wsp. zap. 15,80), natomiast w 2025 r. zgłoszono 1 zachorowanie na krztusiec (wsp. zap. 1,44), dotyczące mężczyzny zamieszkującego w mieście.

W roku 2025, analogicznie jak do roku 2024 r., zarejestrowano **2** zachorowania na **wirusowe zapalenie wątroby typu B** (wsp. zap. 2,88).

Zachorowania dotyczyły **2** mężczyzn. Osoby te zamieszkiwały następująco – **1** osoba w mieście, **1** osoba na wsi. Jeden przypadek był hospitalizowany.

W roku 2025 zarejestrowano nieznaczny spadek zachorowań na świnkę, z **3** przypadków (wsp. zap. 4,31) w 2024 r. do **1** przypadku (wsp. zap. 1,44) w 2025 r. Przypadek dotyczył kobiety mieszkającej na wsi.

I.4. Neuroinfekcje, choroba meningokokowa

W roku 2025 odnotowano jeden przypadek zachorowania na inwazyjną chorobę meningokokową dotyczącą półrocznego dziecka, zamieszkującego na wsi. Przypadek był hospitalizowany. Tak jak i w roku poprzednim, nie odnotowano żadnego przypadku bakteryjnego zapalenia opon mózgowych.

I.5. Choroby odzwierzęce

Sytuacja epidemiologiczna chorób odzwierzęcych na terenie powiatu kształtowała się pomyślnie. Tak jak w latach ubiegłych nie zanotowano zachorowań na **włośnicę, leptospirozę oraz wściekliznę**.

W okresie sprawozdawczym odnotowano znaczny wzrost zachorowań na **boreliozę** - w roku 2025 r. odnotowano **35** przypadków (wsp. zap. 50,41), a w 2024 r. **11** przypadków (wsp. zap. 15,80). Dotyczyły one **10** kobiet i **25** mężczyzn. Na wsi odnotowano **16** przypadków, a w mieście **19** przypadków.

I.6. Inne choroby zakaźne

W roku 2025 odnotowano wzrost zachorowań spowodowanych zapaleniem jelit wywołanych przez *Campylobacter* - z **1** przypadku (wsp. zap. 1,43) w 2024 r. do **5** przypadków w 2025 r. (wsp. zap. 7,20).

Natomiast nie odnotowano żadnych **zakażeń enterokrwotocznymi szczepami E. coli**.

W porównaniu z rokiem ubiegłym odnotowano nieznaczny wzrost zachorowań na **wirusowe zapalenie wątroby typu C**:

- ☒ w 2024 r. **4** przypadki (wsp. zap. 5,75)
- ☒ w 2025 r. **5** przypadków (wsp. zap. 7,20).

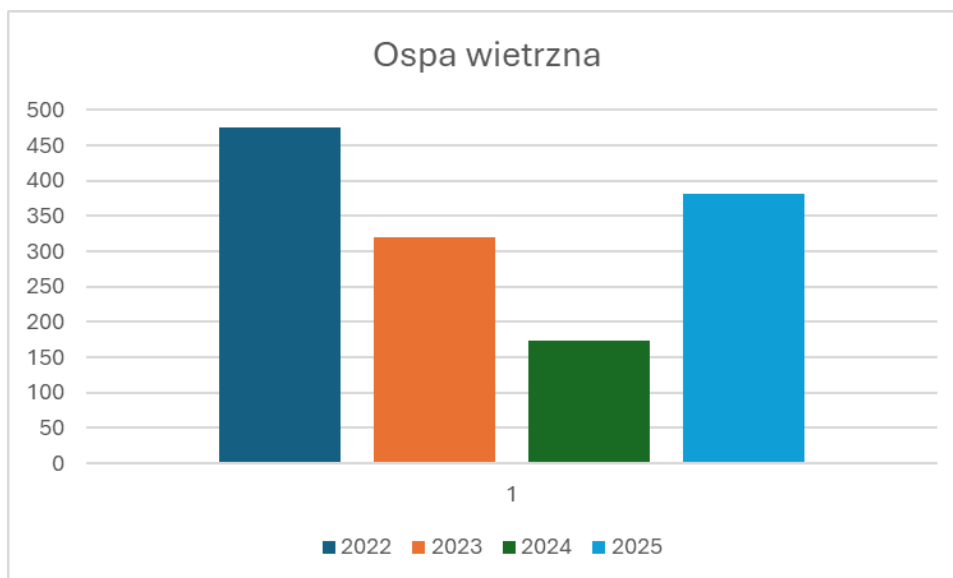
Zachorowała **1** kobieta i **4** mężczyzn, z czego **3** osoby mieszkały na terenie wiejskim, a **2** w mieście.

W 2025 roku nie odnotowano zachorowań na chorobę **Creutzfeldta-Jakoba**.

W roku sprawozdawczym w porównaniu z rokiem ubiegłym zanotowano znaczny wzrost zachorowań na **ospę wietrzną** ze **173** (wsp. zap. 248,48) w 2024 roku do **382** zachorowań (wsp. zap. 550,24) w roku 2025. Sezonowy wzrost zachorowań przypadł na miesiące: styczeń, luty, marzec - zachorowało w tym czasie **176** osób. Przypadki te występowały zarówno w miastach (**90** przypadków) jak i na wsiach (**86** przypadków). Chorowało **87** mężczyzn i **89** kobiet.

Najwięcej zachorowań przypadało na grupy wiekowe:

GRUPY WIEKOWE	LICZBA PRZYPADKÓW
0-4	146
5-9	167

Rys. Nr 1 Zachorowania na ospę wietrzną w latach 2022-2025

W 2025 r. zarejestrowano **3** przypadki (wsp. zap. 4,32) **zakażeń wirusem HIV**.

Liczba zachorowań na **płonicę w 2025 r.** znacznie zmalała w stosunku do roku poprzedniego:

- ☐ w 2024 r. **60** przypadków (wsp. zap. 86,18)
- ☐ w 2025 r. **14** przypadków (wsp. zap. 20,17).

W okresie sprawozdawczym odnotowano nieznaczny wzrost zachorowań na różę:

- ☐ w 2024 r. **1** przypadek (wsp. zap. 1,44)
- ☐ w 2025 r. **3** przypadki (wsp. zap. 4,32).

I.7. Gruźlica

W okresie sprawozdawczym zarejestrowano **3** przypadki (wsp. zap. 4,32) zachorowań na **gruźlicę**, natomiast w 2024 r. odnotowano 6 przypadków zachorowań na gruźlicę (wsp. zap. 8,63).

I.8. Choroby przenoszone drogą płciową

W 2025 r. zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na **kiłę wczesną** oraz 4 przypadki (wsp. zap. 5,76) zakwalifikowane jako inną postać **kiły nieokreślonej** – 1 zachorowanie wystąpiło na terenie miasta, a pozostałe 3 na terenie wsi. Dotyczyły one 3 mężczyzn oraz 1 kobiety. Żadna z zarejestrowanych osób nie była hospitalizowana.

I.9. Zapobieganie wściekliznie

W 2025 r. na terenie powiatu jarocińskiego zarejestrowano **80** przypadków (wsp. zap. 115,23) styczności i narażenia na wściekliznę, z czego **9** osób zostało zaszczepionych przeciwko wściekliznie.

I.10. SARS-CoV-2

W powiecie jarocińskim w roku **2025** odnotowano **168** osób (wsp. zap. 241,99) chorych na COVID-19, z czego **23** osoby zostały hospitalizowane. W 2025 r. nie zarejestrowano żadnego przypadku śmiertelnego, którego przyczyną był wirus SARS-CoV-2.

Pracownicy pionu epidemiologii w 2025 roku przeprowadzili ogółem 327 wywiadów oraz dochodzeń epidemiologicznych związanych z chorobami zakaźnymi.

Tab. Nr 1 Zachorowania na choroby zakaźne w powiecie jarocińskim w latach 2024 - 2025.

Lp.	Kod wg ICD-10	Jednostka chorobowa	2024		2025		
			l. zachorowań	zapadalność	l. zachorowań	zapadalność	
0	1	2					
1	A00	Cholera	0	0	0	0	
2	A01.0	Dur brzuszny	0	0	0	0	
3	A01.1-3	Dury rzekome A,B,C	0	0	0	0	
4	A02.0	Salmonelozy	zatrucia pokarmowe	7	10,05	7	10,08
5	A02.1		posocznica	0	0	0	0
6	A02.2-8		inne zakażenia pozajelitowe	0	0	0	0
7	A03	Czerwonka bakteryjna (szigelozja)	0	0	0	0	
8	A04.0-2	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą	0	0	0	0
9	A04.3		wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwotoczną (werotoksyczną)	0	0	0	0
10	A04.4		wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO	0	0	1	1,44
11	A04.5		wywołane przez <i>Campylobacter</i>	3	4,31	5	7,20
12	A04.6		wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i>	1	1,44	0	0
13	A04.7		wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	9	12,93	19	27,37
14	A04.7-8		inne określone	0	0	0	0
15	A04.9		nie określone	1	1,44	1	1,44
16	A04	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	0	0	0	0	
17	A05.0	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	gronkowcowe	0	0	0	0
18	A05.1		jadem kiełbasianym (botulizm)	0	0	0	0
19	A05.2		wywołane przez <i>Cl. perfringens</i>	0	0	0	0
20	A05.3-8		inne określone	0	0	0	0
21	A05.9		nie określone	0	0	0	0
22	A05	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2	0	0	0	0	
23	A07.1	Lamblioza (giardioza)	0	0	0	0	
24	A07.2	Kryptosporidioza	0	0	0	0	
25	A08.0	Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	44	63,20	14	20,17
26	A08.1		wywołane przez norowirusy	21	30,16	41	59,06
27	A08.2-3		inne określone	17	24,42	13	18,73
28	A08.4		nie określone	5	7,18	4	5,76
29	A08.0-4	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	24	34,47	46	66,26	
30	A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	41	58,89	113	162,77
31			w tym u dzieci do lat 2	6	8,62	8	11,52
32	A20	Dżuma	0	0	0	0	
33	A21	Tularemia	0	0	0	0	
34	A22	Wąglik	0	0	0	0	
35	A23	Bruceloza: nowe zachorowania	0	0	0	0	
36	A24.0	Nosacizna	0	0	0	0	
37	A27	Leptospiroza	0	0	0	0	
38	A28.2	Jersinioza pozajelitowa	0	0	0	0	

39	A31	Mikobakteriozy - inne i BNO		0	0	0	0
40	A32	Listerioza		0	0	0	0
41	A33-35	Tężec	ogółem	0	0	0	0
42	A33		noworodków	0	0	0	0
43	A36	Błonica		0	0	0	0
44	A37	Krzztusiec		11	15,80	1	1,44
45	A38	Płonica (szkarlatyna)		60	86,18	14	20,17
46	A39	Choroba meningokokowa, inwazyjna	ogółem	0	0	1	1,44
47	A39.0;A39.8		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	0	0	1	1,44
48	A39.1-4		posocznica	0	0	1	1,44
49	A39.5-9		inna określona i nie określona	0	0	0	0
50	wym.niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna	ogółem	1	1,44	3	4,32
51	A46		róża	1	1,44	3	4,32
52	A48.3		zespół wstrząsu toksycznego	0	0	0	0
53	B95.0/O85		gorączka połogowa	0	0	0	0
54	B95.0/(...)		inna określona i nie określona	0	0	0	0
55	A48.1	Legioneloza	choroba legionistów	0	0	0	0
56	A48.2		gorączka z Pontiac	0	0	0	0
57	A50	Kiła	wrodzona i noworodków	0	0	0	0
58	A51		wczesna	0	0	1	1,44
59	A52		późna	0	0	0	0
60	A53		inne postacie kiły i kiła nieokreślona	4	5,75	4	5,76
61	A54	Rzeżączka		2	2,87	1	1,44
62	A55	Ziarnica weneryczna wywołana przez Chlamydie		0	0	0	0
63	A56	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie		2	2,87	2	2,88
64	A69.2	Borelioza z Lyme	ogółem	11	15,80	35	50,41
65			neuroborelioza	0	0	0	0
66	A70	Ornitozy (zakażenia <i>Chlamydia psittaci</i>)		0	0	0	0
67	A75	Dur wysypkowy		0	0	0	0
68	A78	Gorączka Q		0	0	0	0
69	A77; A79	Gorączka plamista i inne riketsjozy		0	0	0	0
70	A80.1-2,4	Poliomyelitis	wywołane dzikim wirusem	0	0	0	0
71	A80.0,3-8		wyw. wirusem pochodzenia szczepionkowego	0	0	0	0
72	–	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat		0	0	0	0
73	A81.0	Encefalopatie gąbczaste	choroba Creutzfeldta-Jakoba (CJD)	0	0	0	0
74	A81.0		wariant choroby Creutzfeldta-Jakoba (vCJD)	0	0	0	0
75	A81		inne i nie określone	0	0	0	0
76	A82	Wścieklizna		0	0	0	0
77	Z20.3/Z24.2	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień		9	12,97	9	12,96
78	A84	Kleszczowe zapalenie mózgu		0	0	0	0
79	B00.4	Inne wirusowe zapalenie mózgu	opryszczkowe	0	0	0	0
80	A81.1;A83;A85; B02.0		inne określone	0	0	0	0
81	A86		nie określone	0	0	0	0

82	–		w innych chorobach objętych MZ-56	0	0	0	0
83	A87.0	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	enterowirusowe	0	0	0	0
84	B00.3		opryszczkowe	0	0	0	0
85	A87.1-9;B02.1		inne określone i nie określone	1	1,44	0	0
86	–		w innych chorobach objętych MZ-56	0	0	0	0
87	A90-1	Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna)		0	0	0	0
88	A92.0	choroba wywołana przez wirus Chikungunya		0	0	0	0
89	A92.3	Gorączka zachodniego Nilu		0	0	0	0
90	192.8	Choroba wywołana przez wirus Zika		0	0	0	0
91	A95	Żółta gorączka		0	0	0	0
92	A96.2;A98.3-4	Wirusowe gorączki krwotoczne	Ebola, Marburg, Lassa	0	0	0	0
93	A92.0;A96.0-1,8-9;A98.0-2,5-8,A99		inne określone i nie określone	0	0	0	0
94	A98.5	Choroba wywołana przez hantawirusy		0	0	0	0
95	B01	Ospa wietrzna		173	248,48	382	550,24
96	B03	Ospa prawdziwa		0	0	0	0
97	B05	Odra		0	0	0	0
98	B06	Różyczka		0	0	0	0
99	B08.8	Pryszczycyca		0	0	0	0
100	B15	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A	1	1,44	3	4,32
101	B16		typu B - ostre	0	0	0	0
102	B18.0-1		typu B - przewlekłe i BNO	2	2,87	2	2,88
103	B17.1		typu C-ostre -ogółem	0	0	0	0
104	B17.1		typu C	0	0	0	0
105	B18.2		typu C- przewlekłe i BNO.	4	5,75	5	7,20
106	B17.0,2-8;B18.8-9;B19		inne i nie określone	0	0	0	0
107	B20-B24	AIDS-Zespół nabytego upośledzenia odporności		0	0	1	1,44
108	Z21	Nowo wykryte zakażenia HIV		2	2,87	3	4,32
109	B26	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		3	4,31	1	1,44
110	B50-B54	Malaria (zimnica)		0	0	0	0
111	B67	Bąblowica (echinokokoza)		0	0	0	0
112	B69	Wągrzyca (cysticerkoza)		0	0	0	0
113	B75	Włośnica		0	0	0	0
114	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna	ogółem	1	1,44	2	2,88
115	B95.3/G04.2;G00.1		zapalenie opon mózgowych i/ lub mózgu	1	1,44	2	2,88
116	A40.3		posocznica	0	0	0	0
117	B95.3/(...)		inna określona i nie określona	0	0	0	0
118	B96.2/D59.3	Zespół hemolityczno-mocznicowy w przebiegu zak. <i>E. coli</i>		0	0	0	0
119	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> , inwazyjna	ogółem	0	0	0	0
120	B96.3/G04.2;G00.0		zapalenie opon mózgowych i/ lub mózgu	0	0	0	0
121	A41.3		posocznica	0	0	0	0
122	B96.3/(...)		inna określona i nie określona	0	0	0	0
123	G01;G04.2;G05.0;	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56	0	0	0	0
124	G00.2-8;G04.2		inne określone	0	0	0	0
125	G00.9;G04.2		inne, nie określone	0	0	0	0
126	G03	Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone		1	1,44	1	1,44
127	G04.0,8-9	Zapalenie mózgu inne i nie określone		1	1,44	0	0

128	J09	Grypa ptaków typu A/H5 lub A/H5N1 u ludzi		0	0	0	0
129	J10-J11	Grypa	ogółem	1	1,44	0	0
130			u dzieci w wieku 0-14 lat	0	0	0	0
131	P35.0	Wrodzone choroby wirusowe	różyczka wrodzona	0	0	0	0
132			Choroba wywołana przez wirus Zika	0	0	0	0
133	P35.1-9		inne określone i nie określone	0	0	0	0
134	P37.1	Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze	toksoplazmoza	0	0	0	0
135	P37.2		listerioza	0	0	0	0
136	P37.3-9		inne określone i nie określone	0	0	0	0
137	U04	SARS-Zespół ostrej niewydolności oddechowej		0	0	0	0
138	T60	Zatrucia pestycydami - ostre		0	0	0	0
139	T61	Zatrucia naturalnie toksycznymi substancjami spożywanymi jako pokarm	ryby, skorupiaki i inne produkty morza	0	0	0	0
140	T62.0		grzyby	0	0	0	0
141	T62.1-2		jagody i inne części roślin	0	0	0	0
142	T64	Ostre zatrucia żywnością skażoną biologicznie i/lub chemicznie	mikotoksyny	0	0	0	0
143	–		dioksyny	0	0	0	0
144	–		polichlorowane bifenylole	0	0	0	0
145	–		inne określone i nie określone	0	0	0	0
146	–	Zakażenie SARS-CoV-2 (COVID-19)		287	412,21	168	241,99

I.11. Szczepienia ochronne

Szczepienia ochronne na terenie powiatu jarocińskiego prowadzono zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych i terminami w nim ustalonymi, jednak w ostatnich latach wzrosła liczba braków w stanie zaszczepienia w związku z okresowymi i stałymi przeciwwskazaniami lekarskimi oraz wskazaniami do ich odroczenia. Coraz większa liczba osób uchylających się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych, aktywność ruchów antyszczepionkowych, kształtowanie przez rodziców niewłaściwych opinii na temat szczepień, powoływanie się na niewiarygodne źródła informacji niezgodne ze znajomością aktualnej wiedzy (chaos medialny), wpływ środowisk propagujących medycynę alternatywną, wcześniejszy niepożądany odczyn poszczepienny u dziecka, a także coraz częstsze migracje ludności (podróże i pobyt za granicą), spowodowały dość znaczne utrudnienia w realizacji obowiązującego Programu Szczepień Ochronnych, czego skutkiem jest zaniżony procent zaszczepienia.

W 2025 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie wystawił osobom uchylającym się od obowiązku wykonania szczepień ochronnych **120** wezwań, **12** pism informujących oraz **4** upomnienia. PPIS w Jarocinie wystąpił z **17** wnioskami do Wojewody Wielkopolskiego z prośbą o wszczęcie egzekucji.

W 2025 r. odnotowano ogółem **3** niepożądane odczyny poszczepienne (NOP), które wystąpiły po szczepieniu przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, ostremu nagminnemu porażeniu dziecięcemu (poliomyelitis), inwazyjnemu zakażeniu *Haemophilus influenzae* typu B oraz wirusowemu zapaleniu wątroby typu B i były o charakterze łagodnym. W powiecie jarocińskim ogólny stan zaszczepienia w roku sprawozdawczym kształtuje się na poziomie 98,0 %.

I.12. Podsumowanie:

1. W roku 2025 zachorowania w zakresie chorób szerzących się drogą pokarmową kształtowały się na poziomie zbliżonym do roku poprzedniego.
2. Nie zanotowano żadnego zachorowania na dur brzuszny oraz dury rzekome. Nie odnotowano zmian poziomu zapadalności na zatrucia pokarmowe wywołane pałeczką *Salmonella*. Zarejestrowano znaczny spadek zachorowań na *Rotawirusy*.

3. Zapadalność na większość chorób zakaźnych kształtowała się na podobnym poziomie jak w roku ubiegłym. W przypadku **ospy wietrznej** odnotowano jednak znaczny wzrost zapadalności z 248,48 w roku 2024 do 550,24 w roku 2025. Zarejestrowano też wzrost współczynnika zapadalności w przypadku **boreliozy** z 15,80 w 2024 r. do 50,41 w 2025 roku. Znaczący spadek zachorowań nastąpił w przypadku **płonicy**, gdzie odnotowano zapadalność z 86,18 w 2024 r. do 20,17 w roku 2025. Zapadalność na **różę** nieznacznie wzrosła z poziomu 1,44 w 2024 r. do 4,32 w roku 2025 r.
4. W okresie sprawozdawczym występowała coraz większa liczba osób uchylających się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych, aktywność ruchów antyszczepionkowych, kształtowanie przez rodziców niewłaściwych opinii na temat szczepień, powoływanie się na niewiarygodne źródła informacji niezgodne ze znajomością aktualnej wiedzy (chaos medialny), wpływ środowisk propagujących medycynę alternatywną, wcześniejszy niepożądany odczyn poszczepienny u dziecka, a także coraz częstsze migracje ludności (podróże i pobyt za granicą), spowodowały dość znaczne utrudnienia w realizacji obowiązującego Programu Szczepień Ochronnych, czego skutkiem jest zaniżony procent zaszczepienia. Niemalże znaczenie w opóźnieniu bądź braku realizacji szczepień ma również uwaga w obowiązującym Kalendarzu Szczepień Ochronnych „po ukończeniu roku życia”.

I.13. Wnioski:

1. W 2025 r. sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych na terenie powiatu jarocińskiego była stabilna i ogólnie korzystna, a większość jednostek chorobowych utrzymywała się na niskim poziomie zachorowalności.
2. W zakresie chorób szerzących się drogą pokarmową nie odnotowano zachorowań na dur brzuszny, dury rzekome ani czerwonkę. Liczba zatruc pokarmowych wywołanych przez *Salmonella* pozostała na poziomie zbliżonym do roku poprzedniego. Zanotowano wzrost zakażeń *Clostridium difficile*.
3. Wśród wirusowych zakażeń przewodu pokarmowego zaobserwowano spadek liczby zachorowań wywołanych przez rotawirusy i adenowirusy oraz wzrost zakażeń norowirusowych.
4. Zapadalność na większość chorób zakaźnych była zbliżona do roku poprzedniego, jednak odnotowano istotne zmiany w wybranych jednostkach chorobowych:
 - ? wzrost zachorowań na ospę wietrzną i boreliozę,
 - ? spadek liczby przypadków płonicy,
 - ? nieznaczny wzrost zachorowań na różę.
5. Sytuacja epidemiologiczna chorób objętych obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi była korzystna – nie odnotowano zachorowań na tężec, odrę, różyczkę ani ostre porażenie wiotkie, a liczba przypadków krztuśca uległa zmniejszeniu.
6. Pojedyncze przypadki chorób takich jak inwazyjna choroba meningokokowa, zakażenie wirusem HIV oraz wirusowe zapalenie wątroby typu B i C potwierdzają konieczność utrzymania stałego nadzoru epidemiologicznego.
7. Prowadzony nadzór epidemiologiczny, w tym dochodzenia epidemiologiczne, zapewnia skuteczne monitorowanie sytuacji i umożliwia szybkie podejmowanie działań przeciwepidemicznych.
8. Realizacja Programu Szczepień Ochronnych przebiegała prawidłowo, a poziom zaszczepienia wynosił 98%. Jednocześnie obserwuje się narastający problem uchylania się od obowiązku szczepień oraz opóźnień w ich realizacji.
9. Niewielka liczba i łagodny przebieg niepożądanych odczynów poszczepiennych potwierdzają bezpieczeństwo stosowanych szczepień ochronnych.

I.14. Wytyczne i kierunki dalszych działań:

1. **Wzmocnienie nadzoru epidemiologicznego**
Kontynuacja i doskonalenie nadzoru nad chorobami zakaźnymi, ze szczególnym uwzględnieniem zakażeń o rosnącej tendencji (borelioza, *Clostridium difficile*, norowirusy) oraz utrzymanie gotowości do szybkiego reagowania w przypadku występowania zachorowań na choroby wysoce zakaźne oraz ogniska epidemiczne.

2. Działania profilaktyczne

Zwiększenie działań w zakresie:

- profilaktyki chorób odkleszczowych,
- zapobiegania zakażeniom wśród dzieci i młodzieży,
- chorób przenoszonych drogą pokarmową i kontaktową.

3. Wzmocnienie realizacji Programu Szczepień Ochronnych

Podejmowanie działań organizacyjnych i administracyjnych ograniczających zjawisko uchylania się od szczepień oraz poprawiających terminowość ich realizacji, we współpracy z podmiotami leczniczymi.

4. Przeciwdziałanie dezinformacji zdrowotnej

Prowadzenie rzetelnej komunikacji i działań informacyjnych w zakresie szczepień ochronnych w celu zwiększenia zaufania społecznego i ograniczenia wpływu niezweryfikowanych źródeł informacji.

5. Zapewnienie ciągłości działań

Zapewnienie ciągłości działań w zakresie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych, w tym utrzymanie zdolności do prowadzenia dochodzeń epidemiologicznych oraz reagowania na potencjalne zagrożenia epidemiczne.

II. ZAOPATRZENIE I JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

II. 1. Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia

Mieszkańcy powiatu jarocińskiego w 2025 r. zaopatrywani byli przez 17 wodociągów o różnej wielkości oraz 1 podmiot zaopatrujący w wodę zakład produkcyjny ZPOW Kotlin.

W miastach:

☐ 1 wodociąg o produkcji wody od 1000-10000 m³/d:

wodociąg Jarocin - zasilany jest z 6 ujęć wodnych zlokalizowanych w Jarocinie, Wilkowyi, Witaszycach, Stefanowie, Potarzycy i Kątach,

☐ 1 wodociąg o produkcji wody od 100-1000 m³/d:

wodociąg Jaraczewo zasilany jest z jednego ujęcia wody, które zlokalizowane jest w Jaraczewie.

Na wsiach:

☐ 12 wodociągów o produkcji wody od 100-1000 m³/d:

wodociągi: Góra, Nosków, Rusko, Kurcew, Magnuszewice, Wola Książęca, Kamień, Komorze Przybysławskie, Lubinia Mała, Stęgosz, Pawłowice, Kotlin SKR.

☐ 3 wodociągi o produkcji wody ≤ 100 m³/d:

wodociągi: Wyszki, Raszewy, Podlesie.

☐ Inne podmioty zaopatrujące w wodę - 1 wodociąg ZPOW Kotlin, który zaopatruje w wodę tylko zakład produkcyjny ZPOW Kotlin.

Wszystkie strefy bezpośrednie ujęć wody posiadają oznakowanie, ogrodzenie, zabezpieczone opłotowaniem i bramami strefy ochrony bezpośredniej. Siatki i ogrodzenia utrzymane w dobrym stanie technicznym.

Ujęcia wody i stacje uzdatniania wody w Jarocinie przy ul. Poznańskiej 26e, Stefanowie i Wilkowyi na podstawie decyzji Wojewody Wielkopolskiego umieszczone zostały w ewidencji obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie Wojewody Wielkopolskiego. W związku z tym opracowany został dla nich „Plan ochrony” uzgodniony z Komendantem Wojewódzkim Policji. Sygnały alarmowe oraz interwencje z nimi związane monitorowane są przez Agencję Ochrony w oparciu o umowę.

Stacje uzdatniania wody, dla których opracowany został „Plan ochrony” (tj. Jarocin, ul. Poznańska 26e, Wilkowyja, Stefanów) zlokalizowane są na ogrodzonych terenach. Bramy w ogrodzeniach zabezpieczone są atestowanymi kłódkami, a drzwi zamkami. Zewnętrzne pokrywy studni głębinowych posiadają zabezpieczenia w postaci atestowanych kłódek oraz czujek elektromagnetycznych (kontraktonów), z których sygnał przekazywany jest do agencji ochrony. Na zewnątrz budynków zamontowano kamery, a w pomieszczeniach czujki ruchu oraz kontraktony na drzwiach.

W przypadku pozostałych ujęć tj. Witaszyce, Kąty, Potarzyca budynki stacji znajdują się na ogrodzonych terenach. Bramy wjazdowe oraz zewnętrzne pokrywy studni głębinowych zabezpieczone są atestowanymi kłódkami, a drzwi zamkami.

Studnie znajdujące się poza terenami stacji uzdatniania wody zabezpieczone są przed dostępem osób nieupoważnionych (kłódkami) i są ogrodzone.

W gminie Kotlin, w gminie Jaraczewo i w gminie Żerków stacje uzdatniania wody są ogrodzone, bramy wjazdowe zamykane na kłódkę. Instalacja alarmowa budynków stacji podłączona jest do komórki alarmowej pracownika urzędu, tj. konserwatora. Dodatkowo prowadzony jest monitoring objazdowy. Studnie są zabezpieczone i zamykane na kłódkę.

W roku 2025 przeprowadzono 130 kontroli (22 kontrole sanitarne i 108 kontroli poborowych). Stan sanitarno-techniczny wodociągów oceniono jako dobry.

II.2. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Z wody wyprodukowanej przez w/w wodociągi korzysta łącznie 69 624 mieszkańców powiatu jarocińskiego. Ogółem pobrano do badań 141 prób wody (w ramach monitoringu kontrolnego – 96 prób, w ramach monitoringu przeglądowego – 20 prób oraz w ramach nadzoru – 25 prób). W 2025 r. stwierdzono niewielkie przekroczenia, które nie miały istotnego znaczenia zdrowotnego dla ludzi i po wykonaniu odpowiednich działań przez właścicieli wodociągów zostały usunięte.

Przekroczenia wystąpiły w wodociągach: Pawłowice, Magnuszewice, Wyszki, ZPOW Kotlin oraz w Woli Książęcej. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie w roku 2025 wydał komunikat o złej jakości wody do spożycia pod względem mikrobiologicznym dostarczanej z wodociągu Wola Książęca. W ramach kontroli wewnętrznej oraz urzędowej prowadzony był stały monitoring wody, ponadto właściciel wodociągu prowadził prace naprawcze, co doprowadziło jakość wody dostarczanej z wodociągu w Woli Książęcej do wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017 r. poz. 2294 ze zm.).

Tab. Nr 1 Tabela podsumowująca grupę wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w powiecie jarocińskim

Wodociągi	Liczba próbek		Liczba urządzeń dostarczających wodę				Liczba ludności zaopatrywanej w wodę (w tys.)	
	zbadanych ogółem	nie odpowiadających	odpowiadających wymaganiom	nie odpowiadająca wymaganiom		odpowiadająca wymaganiom	nie odpowiadających	
				razem	razem			
≤ 100	3	16	1	3	0	0	1.831	
100-1000	13	81	6	13	0	0	22887	0
1000-10000	1	39	0	1	0	0	44706	0
Inne podmioty zaopatrujące w wodę	1	5	1	1	0	0	Woda tylko doprowadzona jest na teren zakładu ZPOW Kotlin	0
Razem	18	141	8	18	0	0	69424	0

Na terenie powiatu jarocińskiego znajduje się Laboratorium Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji sp. z o. o. w Jarocinie zlokalizowane w Cielczy, przy ul. Gajówka 1, zatwierdzone przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarocinie, które prowadzi wewnętrzny monitoring kontrolny jakości wody.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie wydał 54 decyzje, w tym:

- ☐ 37 decyzji – ocen o przydatności wody do spożycia przez ludzi,
- ☐ 1 decyzję administracyjną dotyczącą zatwierdzenia laboratorium badawczego w Jarocinie,
- ☐ 16 decyzji (ocen) o jakości wody do spożycia – przydatności wody do spożycia na podstawie kontroli wewnętrznych (badań prób wody) w masarni, ubojni, przetwórni ryb oraz w mleczarni, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294 ze zm.).

II. 3. Podsumowanie:

1. Mieszkańcy powiatu jarocińskiego zaopatrywani są w wodę do spożycia właściwej jakości, która jest pozyskiwana z ujęć podziemnych. Charakteryzują się one stałym składem fizyko-chemicznym kształtowanym przez procesy hydrologiczne, fizyczne i biologiczne.
2. W 2025 r. odnotowano krótkotrwałe przestoje w dostawie wody, które nie wpłynęły na jakość produkowanej wody.
3. Współpraca z przedsiębiorstwami i właścicielami wodociągów oraz wykonywanie badań wody w stałych punktach w ramach kontroli wewnętrznej prowadzi do szybkiej poprawy jakości wody do spożycia.

II.4. Wnioski oraz dalsze wytyczne i kierunki działań:

1. Stan sanitarno-techniczny wodociągów funkcjonujących na terenie powiatu w 2025 r. utrzymywał się na poziomie porównywalnym do lat ubiegłych. Infrastruktura związana z ujmowaniem, uzdatnianiem i dystrybucją wody była właściwie utrzymana, a strefy ochrony bezpośredniej ujęć wody były prawidłowo oznakowane, ogrodzone oraz zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych.
2. Przeprowadzone kontrole sanitarne oraz badania laboratoryjne potwierdziły, że woda dostarczana mieszkańcom spełnia wymagania jakościowe określone w obowiązujących przepisach. Stwierdzone incydentalnie przekroczenia parametrów miały charakter pojedynczy i zostały skutecznie usunięte po wdrożeniu działań naprawczych przez przedsiębiorstwa wodociągowe.
3. Utrzymanie obecnego poziomu bezpieczeństwa sanitarnego wymaga kontynuowania systematycznego nadzoru nad jakością wody, obejmującego monitoring kontrolny i przeglądowy oraz regularne kontrole sanitarne urządzeń wodociągowych. Kluczowe znaczenie ma również dalsze wzmacnianie współpracy z przedsiębiorstwami wodociągowymi, w szczególności w zakresie szybkiego reagowania na nieprawidłowości oraz skutecznego egzekwowania działań naprawczych.
4. W celu zwiększenia poziomu bezpieczeństwa infrastruktury wodociągowej zasadne jest rekomendowanie rozbudowy systemów zabezpieczeń, w tym w szczególności monitoringu wizyjnego oraz kontroli dostępu na terenach ujęć wody i stacji uzdatniania, zwłaszcza w obiektach dotychczas nieobjętych takimi rozwiązaniami.
5. Kontynuacja wskazanych działań nadzorczych i prewencyjnych pozwoli na utrzymanie wysokiej jakości wody przeznaczonej do spożycia oraz zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców w kolejnych latach.

III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

III. 1. Domy opieki społecznej

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie jest Dom Pomocy Społecznej w Raszewach i Dom Pomocy Społecznej im. Marii Kaczyńskiej w Kotlinie. Domy Pomocy Społecznej są przystosowane dla osób niepełnosprawnych (dźwigi, podjazdy, łazienki).

W 2025 r. przeprowadzono 2 kontrole sanitarne. W jednym Domu Pomocy Społecznej, pobrano w ramach kontroli urzędowej 4 próby wody w kierunku Legionella sp., z 2 próby kwestionowane. W związku z przekroczeniami natychmiastowo wdrożono działania naprawcze przez firmę specjalistyczną na zlecenie dyrektora Domu Pomocy Społecznej tj.: przeprowadzono kilkakrotnie dezynfekcję termiczną instalacji ciepłej wody poprzez przegrzanie systemu wodnego do wymaganych parametrów. W ramach kontroli wewnętrznej pobrano do badań próby wody ciepłej w kierunku Legionella sp. Wyniki badań wody były niekwestionowane. W drugim Domu Pomocy Społecznej, pobrano w ramach kontroli urzędowej 4 próby wody w kierunku Legionella sp. Wyniki badań wody były niekwestionowane.

III. 2. Hotele, motele i inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

Na terenie powiatu znajduje się 5 hoteli oraz 11 innych obiektów świadczących usługi hotelarskie. W 2025 r. przeprowadzono 2 kontrole w hotelach oraz 3 kontrole w innych obiektach świadczących usługi hotelarskie. We wszystkich obiektach stwierdzono prawidłowy stan sanitarno-techniczny. Wszystkie obiekty podłączone są do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej. Odpady komunalne składowane są w pojemnikach pedałowych wyłożonych workami foliowymi, po wypełnieniu opróżniane są do kontenerów, wywożonych przez firmy specjalistyczne. Obiekty posiadają magazyny bielizny czystej, a ilość bielizny czystej jest wystarczająca. Bielizna brudna składowana jest w workach foliowych w wydzielonym miejscu. Bielizna prana jest w pralniach własnych lub usługowo. Ilość środków myjąco-dezynfekcyjnych, sprzętu porządkowego oraz ilość pościeli i ręczników jest wystarczająca. Dezynfekcja kołder, materacy oraz deratyzacja i dezynsekcja wykonywana jest raz w roku lub w zależności od potrzeb. W pomieszczeniach w/w obiektów jest przestrzegana ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1162 ze zm.).

III. 3. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej oraz inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z w/w usług

Pod nadzorem w 2025 r. było 220 obiektów należących do tej grupy. Przeprowadzono 42 kontrole, które nie wykazały uchybień sanitarno-technicznych.

Odpady niebezpieczne w w/w obiektach składowane są w atestowanych szczelnych pojemnikach, jednorazowych, prawidłowo oznakowanych, przechowywane w urządzeniach chłodniczych wyposażonych w termometr, następnie zabierane przez firmy specjalistyczne, posiadające zezwolenia na odbiór i transport odpadów niebezpiecznych.

W przedmiotowych obiektach wykonuje się proces dezynfekcji i sterylizacji narzędzi wielokrotnego użytku, o wysokim poziomie skuteczności, z zastosowaniem preparatów wykazujących działanie sporobójcze. Część zakładów zleca przeprowadzanie sterylizacji narzędzi firmom zewnętrznym (zakładom opieki zdrowotnej) lub posiada własne autoklawy.

Podczas przeprowadzania kontroli pracownicy inspekcji sanitarnej informowali właścicieli zakładów, że osoby podejmujące czynności, w trakcie których, podczas wykonywania dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich, są obowiązane do wdrożenia i stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.

III. 4. Ustępy publiczne

Na terenie powiatu jarocińskiego znajdują się 3 obiekty tego typu: w Jarocinie, Żerkowie i Jaraczewie. W roku 2025 r. skontrolowano 2 w/w obiekty, które były utrzymane w dobrym stanie sanitarno-technicznym.

III. 5. Baseny

W powiecie jarocińskim znajdują się trzy baseny kąpielowe w Jarocinie i jeden basen kąpielowy w Żerkowie, które zaopatrywane są w wodę odpowiednio z wodociągu w Jarocinie oraz z wodociągu w Pawłowicach. W okresie od czerwca do sierpnia funkcjonują dwa baseny odkryte.

W roku 2025 przeprowadzono 4 kontrole sanitarne oraz 12 kontroli poborowych w powyższych obiektach. Pobrano do badania 55 próbek wody (w kierunku zanieczyszczeń bakteriologicznych – 28, fizykochemicznych – 4, fizykochemicznych plus bakteriologicznych – 16, w kierunku Legionella sp. - 7). Badania nie wykazały przekroczeń.

III. 6. Podsumowanie:

1. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej ulega systematycznej poprawie, dotyczy to przede wszystkim zakładów fryzjerskich, kosmetycznych i odnowy biologicznej.
2. W trakcie kontroli stwierdzono przestrzeganie zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. W obiektach są oznakowania o zakazie palenia zgodnie z ustawą z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1162 ze zm.).
3. W okresie od 1.01.2025 r. do 31.12.2025 r. pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Jarocinie brali udział w 49 ekshumacjach. Ekshumacje przeprowadzają firmy specjalistyczne. Transport zwłok i szczątków ludzkich odbywa się odpowiednimi środkami transportu.
4. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie wydał: 52 decyzje na przeprowadzenie ekshumacji i transport zwłok, szczątków ludzkich oraz wydał 1 decyzję na wywóz zwłok z Polski na Ukrainę.

III.7. Wnioski oraz dalsze wytyczne i kierunki działań:

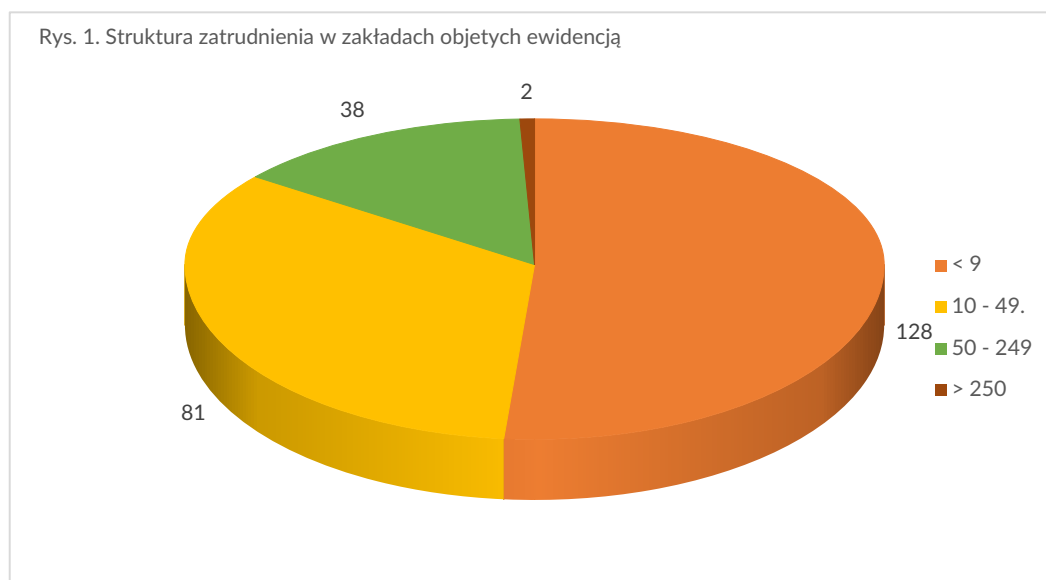
1. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej na terenie powiatu jarocińskiego w 2025 r. utrzymywał się na poziomie zbliżonym do lat ubiegłych. W trakcie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości mających wpływ na bezpieczeństwo sanitarne użytkowników.
2. W obiektach takich jak domy pomocy społecznej, obiekty hotelarskie, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne oraz obiekty rekreacyjne utrzymywany jest właściwy poziom higieny. Przestrzegane są obowiązujące procedury sanitarne, w tym zasady dezynfekcji, sterylizacji narzędzi oraz prawidłowego postępowania z odpadami.
3. Prowadzony nadzór sanitarny, obejmujący kontrole planowe i interwencyjne oraz działania edukacyjno-informacyjne, przyczynia się do utrzymania właściwego poziomu sanitarnego obiektów oraz stopniowej poprawy standardów higienicznych. Szczególne znaczenie ma stosowanie podejścia opartego na analizie ryzyka przy planowaniu działań kontrolnych, ze zwróceniem uwagi na obiekty o podwyższonym ryzyku.
4. W celu utrzymania i dalszego podnoszenia poziomu bezpieczeństwa sanitarnego konieczne jest kontynuowanie bieżącego nadzoru, regularnych kontroli oraz działań edukacyjnych, a także konsekwentne egzekwowanie przestrzegania obowiązujących procedur higienicznych. Realizacja tych działań pozwoli na zapewnienie właściwych warunków higienicznych oraz bezpieczeństwa użytkowników obiektów użyteczności publicznej w kolejnych latach.

IV. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

Założeniem głównych kierunków działania higieny pracy w 2025 r. była ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy poprzez nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy oraz zapewnienie efektywnego nadzoru nad produktami kosmetycznymi, produktami biobójczymi, substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, prekursorami narkotyków kat. 2 i 3, nowymi substancjami psychoaktywnymi, środkami zastępczymi celem ochrony zdrowia publicznego.

IV.1. Struktura zatrudnienia

Na koniec 2025 r. w ewidencji higieny pracy zarejestrowanych było 249 zakładów pracy, które zatrudniały 7948 pracowników. Największą liczbę stanowiły zakłady małe, zatrudniające do 50 pracowników, stanowiące 83,93% wszystkich zewidencjonowanych obiektów. Duże przedsiębiorstwa, zatrudniające od 50 do 250 i więcej pracowników, stanowiły 16,06% ogółu.

W 2025 r. skontrolowano 87 zakładów pracy, co stanowi 34,93% wszystkich zakładów w ewidencji.

IV.2. Kontrole w ramach nadzoru środowiska pracy

W 2025 r. przeprowadzono 106 kontroli sanitarnych oraz 6 dochodzeń w związku z prowadzonym postępowaniem w sprawie chorób zawodowych.

Na podstawie przeprowadzanych kontroli w zakładach pracy i w związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości wydano 10 decyzji administracyjnych, zawierających 35 nakazów/obowiązków, w zakresie:

- ☐ przeprowadzenia pomiarów czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia w środowisku pracy (stężenie pyłu, stężenie substancji chemicznych, natężenie hałasu),
- ☐ aktualizacji oceny ryzyka zawodowego,
- ☐ obniżenia stężenia substancji chemicznych na stanowiskach pracy,
- ☐ substancji chemicznych i ich mieszanin,
- ☐ czynników rakotwórczych,
- ☐ poprawy warunków pracy (dostosowania do określonych wymagań zaplecza socjalnego dla pracowników oraz pomieszczeń pracy).

IV.3. Narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia

W ewidencji higieny pracy zarejestrowano 30 zakładów, w których występują przekroczenia normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy.

Tab. 1 Występujące czynniki szkodliwe w zakładach pracy

Liczba zakładów pracy w ewidencji, w których stwierdzono przekroczenia NDS i NDN	Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach			
	NDS/NDN ogółem*	NDS czynników chemicznych	NDS pyłów	NDN czynników fizycznych (hałas i drgania mechaniczne)
30	453	7	73	446

*pracownik liczony jeden raz – może być narażony na więcej niż jeden czynnik

W 2025 roku skontrolowano 9 zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia. Są to zakłady, w których stwierdza się przede wszystkim przekroczenie najwyższego dopuszczalnego natężenia hałasu. Podczas przeprowadzania czynności kontrolnych sprawdzano, czy pracownicy narażeni na działanie czynników szkodliwych poinformowani są o stwierdzonych przekroczeniach, czy wyposażeni są w atestowane, odpowiednio dobrane środki ochrony indywidualnej, zwracano uwagę na stosowanie tych środków, sprawdzano czy miejsca pracy oznakowane są znakami nakazującymi stosowanie ochron indywidualnych.

Wydano 1 decyzję administracyjną, dotyczącą obniżenia stężenia czynników chemicznych.

Największy problem stanowi praca w narażeniu na hałas, w przekroczeniach NDN hałasu pracuje 446 pracowników. W celu zabezpieczenia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem hałasu polecano konsekwentnie przestrzegać przepisów, zwłaszcza w zakresie stosowania przez pracowników indywidualnych ochron słuchu, które są z reguły jedynym realnym rozwiązaniem istniejącego problemu walki z hałasem. Informowano pracodawców o konieczności przeprowadzania badań audiometrycznych, mających na celu wczesne wykrycie ubytków słuchu i zapobiegnięciu chorobie zawodowej.

W przypadkach, gdy uniknięcie lub wyeliminowanie narażenia jest niemożliwe za pomocą środków technicznych i organizacyjnych, zobowiązywano pracodawców do przeprowadzania regularnych pomiarów środowiska pracy. Prowadzony monitoring badań omówionych wyżej zagrożeń zawodowych pozwala na bieżącą identyfikację tych czynników oraz ocenę stopnia narażenia, a także zapewnienia pracownikom atestowanych i odpowiednio dobranych ochronników słuchu.

Fot. 1 Rodzaje środków ochrony słuchu

IV.4. Czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy

W ewidencji PSSE figuruje obecnie 51 zakładów, w których pracownicy mają kontakt z substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy.

Substancje rakotwórcze to substancje lub mieszaniny powodujące powstanie raka lub zwiększające częstotliwość jego występowania.

SUBSTANCJE RAKOTWÓRCZE			
Kategoria	Carc. 1A	Carc. 1B	Carc. 2
Piktogram			
Hasło ostrzegawcze	Niebezpieczeństwo		Uwaga
Zwrot określający zagrożenie	H350, H350i		H351
Zwrot określający środki ostrożności	P201, P202, P280, P308+P313, P405, P501		

Fot. 2 Oznakowanie substancji rakotwórczych

Substancje mutagenne to substancje, które powodują zwiększone występowanie mutacji w populacjach komórek lub organizmów. Do klasy substancji/ mieszanin mutagennych zostały zaliczone te, które wywołują dziedziczne mutacje w komórkach rozrodczych.

SUBSTANCJE MUTAGENNE			
Kategoria	Muta. 1A	Muta. 1B	Muta. 2
Piktogram			
Hasło ostrzegawcze	Niebezpieczeństwo		Uwaga
Zwrot określający zagrożenie	H340		H341
Zwrot określający środki ostrożności	P201, P202, P280, P308+P313, P405, P501		

Fot. 3 Oznakowanie substancji mutagennych

Substancje reprotoksyczne to substancje, które działają szkodliwie na rozrodczość, co oznacza niekorzystny wpływ na funkcje rozrodcze i płodność u dorosłych mężczyzn i kobiet oraz na rozwój potomstwa w następstwie narażenia na substancję lub mieszaninę. Zgodnie z rozporządzeniem CLP jako działanie szkodliwe na rozrodczość uważa się również wpływ substancji/mieszanin na laktację lub oddziaływanie szkodliwe na dzieci karmione piersią.

SUBSTANCJE REPROTOKSYCZNE				
Kategoria	Repr. 1A	Repr. 1B	Repr. 2	Lact.
Piktogram				BRAK
Hasło ostrzegawcze	Niebezpieczeństwo		Uwaga	BRAK
Zwrot określający zagrożenie	H360, H360FD, H360D, H360F, H360Df, H360Fd		H361, H361fd, H361d, H361f	H362
Zwrot określający środki ostrożności	P201, P202, P280, P308+P313, P405, P501			P201, P260, P263, P264, P270, P308 + P313

Fot. 4 Oznakowanie substancji reprotoksycznych

Na terenie powiatu jarocińskiego czynniki rakotwórcze, mutagenne i reprotoksyczne (CMR) występują głównie w branży motoryzacyjnej (kontakt z olejami silnikowymi, spalinami), przemyśle drzewnym i stolarstwie (kontakt z pyłem drzewnym), przemyśle spożywczym (kontakt z substancjami chemicznymi), służbie zdrowia (kontakt z formaliną i promieniowaniem jonizującym). W 2025 r. skontrolowano 23 zakłady, w których pracownicy mają kontakt z substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, czynnikami lub procesami o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym. Przeprowadzono 26 kontroli.

Tab. 2 Czynniki rakotwórcze – dane wg ewidencji zakładów

Nazwa czynnika	Ilość zakładów pracy w ewidencji	Ilość osób ekspozowanych			Ilość osób narażonych			Ilość skontrolowanych zakładów pracy	Ilość kontroli
		ogółem	K	M	ogółem	K	M		
Prace związane z narażeniem na pyły drewna	27	224	14	179	31	10	21	5	6
Prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną – frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy	5	59	0	59	3	0	3	1	1
chromian potasu, Fenoloftaleina 1%, Acetaldehyde	1	6	5	1	0	0	0	1	1
Promieniowanie jonizujące	1	106	27	7	0	0	0	1	1
Formaldehyd		62	10	0	0	0	0		
Benzen	4	27	19	8	0	0	0	4	4
Prace związane z narażeniem przez skórę na działanie olejów mineralnych użytych wcześniej w silnikach spalinowych wewnętrznego spalania w celu smarowania i schładzania części ruchomych silnika	11	50	0	50	0	0	0	5	5
Prace związane z narażeniem na spaliny emitowane z silników Diesla									
Tetrachloroeten	1	3	0	3	0	0	0	0	0
Tlenek węgla	6	10	0	10	0	0	0	6	7

W 2025 r. otrzymano 7 zgłoszeń dotyczących odbioru azbestu, w tym: 5 zgłoszeń dotyczyło wyłącznie odbioru azbestu z różnych miejscowości położonych na terenie gmin powiatu jarocińskiego. Ww. zgłoszeń dokonały firmy zewnętrzne, które nie mają siedziby na terenie powiatu jarocińskiego. Wpłynęły również 2 zgłoszenia od osób prywatnych, w tym 1 zgłoszenie interwencyjne. Osoba składająca interwencję zgłaszała niewłaściwe postępowanie podczas prac związanych z demontażem azbestu z budynku mieszkalnego.

W związku z powyższym, przeprowadzono kontrolę wspólnie z przedstawicielami Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Jarocinie. W dniu kontroli stwierdzono, że prace związane z demontażem płyt azbestowo-cementowych zostały ukończone. Palety z płytami zostały zabezpieczone i oznakowane.

Fot. 5 Zdjęcie przedstawia zabezpieczoną i oznakowaną paletę z płytami azbestowo-cementowymi

IV.5. Czynniki biologiczne w środowisku pracy

W ewidencji PSSE figuruje 67 zakładów pracy, w których pracownicy są potencjalnie ekspozowani na szkodliwe czynniki biologiczne, zakwalifikowane głównie do 2 lub 3 grupy zagrożenia.

W 2025r. w ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy skontrolowano ogółem 26 zakładów pracy, w których przeprowadzono 26 kontroli.

W skontrolowanych zakładach ekspozowanych na działanie czynników biologicznych były ogółem 1044 osoby, a wśród nich to m.in. pracownicy służby zdrowia, zakładów przemysłu spożywczego (ubojnie), służby leśnej, gospodarstw rolnych, utrzymania terenów zielonych, oczyszczania miasta. Klasyfikacji czynników biologicznych dokonano w oparciu o literaturę, ponieważ w żadnym zakładzie nie zostały przeprowadzone pomiary środowiskowe uwzględniające czynniki biologiczne.

Tab.3. Czynniki biologiczne

Ilość skontrolowanych zakładów pracy	Ilość kontroli	Ilość ekspozowanych osób	
26	26	OGÓŁEM 1044 w tym	
		2 grupa 1038	3 grupa 894

IV.6. Nadzór nad chemikaliami

W ramach nadzoru nad chemikaliami w 2025 r. przeprowadzono:

- ☒ 53 kontrole w ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami,
- ☒ 12 kontroli w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi,
- ☒ 5 kontroli w zakresie obrotu kosmetykami.

Tab.4. Nadzór nad chemikaliami – kontrole

Nadzór nad przestrzeganiem przez producentów, importerów, osoby wprowadzające do obrotu, stosujące substancje chemiczne i ich mieszaniny przepisów rozporządzenia REACH i CLP					
Liczba kontroli					
Producenci	Importerzy	Dalsi użytkownicy - formulatorzy	Dystrybutorzy substancji chemicznych i ich mieszanin	Stosujący substancje chemiczne i ich mieszaniny (którzy nie są formulatorami)	Razem
0	0	2	12	39	53

Substancje i preparaty chemiczne

Na terenie powiatu jarocińskiego nie prowadzi działalności żaden obiekt zajmujący się produkcją substancji chemicznych podlegających rejestracji.

W 2025 r. odbyła się kolejna edycja projektu REACH-EN FORCE 13 (REF-13). Głównym celem projektu było zwalczanie powszechnych niezgodności w sprzedaży online produktów chemicznych, zwłaszcza tych związanych z substancjami stwarzającymi zagrożenie. Przeprowadzono kontrolę 1 przedsiębiorcy oraz sporządzono kwestionariusz w/w projektu.

Prekursory

W ramach nadzoru nad chemikaliami w 2025 r. opracowano informację dotyczącą legalnego obrotu prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3, zgodnie z formularzami INCB.

INCB - Międzynarodowy Organ Kontroli Środków Odurzających wzywa państwa członkowskie do podejmowania wspólnych działań, aby przeciwdziałać produkcji, nielegalnemu handlowi i nadużywaniu substancji, które stanowią zagrożenie dla zdrowia publicznego.

Zasady nadzorowania handlu niektórymi substancjami często wykorzystywanymi do nielegalnego wytwarzania środków odurzających i substancji psychotropowych (zwanymi dalej „prekursorami narkotyków”) określa Rozporządzenie Rady (WE) Nr 111/2005 z 22 grudnia 2004 r.

Na terenie powiatu funkcjonują 3 obiekty, zajmujące się wprowadzaniem do obrotu prekursorów kategorii 3 (aceton, toluen). Transakcje przeprowadzane są wyłącznie na terenie Polski. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie corocznie otrzymuje informacje o ilości wprowadzonych do obrotu prekursorów. 6 zakładów stosuje prekursory kategorii 3 (toluen, kwas solny, kwas siarkowy) w swojej działalności (Nadleśnictwo, formulatorzy chemii gospodarczej). W 2025 r. nie przeprowadzono kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu prekursorów. W 2025 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie nie wydawał zezwoleń na eksport prekursorów narkotyków kat. 2 i 3.

Produkty biobójcze

Tab.4. Nadzór nad produktami biobójczymi – kontrole

Nadzór nad przestrzeganiem przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych oraz ich stosowania w działalności zawodowej				
Liczba kontroli				
Wprowadzający do obrotu produkty biobójcze (pierwsze udostępnienie)	Udostępniający produkty biobójcze (kolejne udostępnienie)	Udostępniający wyroby poddane działaniu produktów biobójczych	Stosujący produkty biobójcze w działalności zawodowej	Razem:
0	0	2	12	14

W 2025 r. prowadzono nadzór w zakresie kontroli realizacji warunków pozwolenia przez udostępniających na rynku produkty biobójcze przeznaczone wyłącznie dla użytkowników profesjonalnych, kontroli produktów biobójczych przeznaczonych do konserwacji drewna oraz materiałów budowlanych z uwzględnieniem zarówno produktów do zastosowań profesjonalnych, jak i nieprofesjonalnych, dostępnych w sprzedaży stacjonarnej i internetowej, kontroli produktów biobójczych stosowanych w higienie weterynaryjnej z uwzględnieniem zarówno produktów przeznaczonych dla zwierząt domowych, jak i hodowlanych, kontroli produktów stosowanych jako środki mięczakobójcze, robakobójcze i produkty do zwalczania innych bezkręgowców (Kat. III gr. 16). Przeprowadzono ogółem 14 kontroli w w/w zakresach. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Produkty kosmetyczne

Aktualne wymagania w odniesieniu do kosmetyków obecnych na rynku polskim są regulowane przez dwa dokumenty: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczące produktów kosmetycznych oraz Ustawa z dnia 4 października 2018 r. o produktach kosmetycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2227).

W ewidencji higieny pracy zarejestrowane są 3 podmioty, będące osobą odpowiedzialną/producentem produktów kosmetycznych. „Osoba odpowiedzialna” gwarantuje spełnienie odpowiednich obowiązków określonych w rozporządzeniu nr 1223/2009 o produktach kosmetycznych przez każdy wprowadzany do obrotu produkt kosmetyczny. Każdy kosmetyk zawiera w sobie określone składniki. Te elementy to skład produktu. Musi się on znaleźć na opakowaniu każdego produktu, a co więcej – jest regulowany prawnie w każdym kraju. Określa się go wtedy składem INCI, czyli International Nomenclature of Cosmetic Ingredients. Zapoznając się z INCI zyskujemy ogólny wgląd w elementy, jakie znajdują się w danym produkcie. Pozwala to na wyeliminowanie słabych jakościowo kosmetyków oraz zakupu wyłącznie tych wartościowych. Produkty kosmetyczne udostępniane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej znakuje się w języku polskim. Wymóg ten odnosi się zarówno do opakowania zewnętrznego np. kartonika jak i bezpośredniego pojemnika np. słoiczka.

W 2025 r. w ramach zadania wytyczonego przez Głównego Inspektora Sanitarnego, pobrano próby produktów kosmetycznych przeznaczonych dla niemowląt i małych dzieci, które zostały poddane badaniom w zakresie jakości mikrobiologicznej. Do badania zostały pobrane dwie próby. W jednej z prób stwierdzono niezgodności z kryteriami w zakresie ogólnej liczby mezofilnych bakterii tlenowych i ogólnej liczby drożdży i pleśni. W związku z powyższym, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie wydał decyzję w zakresie zaprzestania udostępniania na rynku kwestionowanego produktu kosmetycznego.

Ponadto, prowadzono działania kontrolne w zakresie udostępniania na rynku produktów kosmetycznych. Przeprowadzono 5 kontroli w tym zakresie.

IV.7. Nadzór nad środkami zastępczymi

Zgodnie z treścią art. 4 § 1 pkt 9a ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących: zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939, ze zm.).

Zgodnie z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, w celu ograniczenia zagrożeń, jakie powodują środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne, utworzony został rejestr zatruc środków zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi, który prowadzi Główny Inspektor Sanitarny. Podmioty wykonujące działalność leczniczą oraz podmioty przeprowadzające badanie pośmiertne są obowiązane zgłosić państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu właściwemu ze względu na siedzibę tego podmiotu wystąpienie zatrucia środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną albo podejrzenie wystąpienia takiego zatrucia albo zgonu, którego przyczyną mogło być albo było zatrucie środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną. Zgłoszenia dokonuje się w postaci elektronicznej niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 48 godzin od chwili wystąpienia okoliczności. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny udostępnia niezwłocznie zgłoszenie Wielkopolskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu oraz Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu.

W celu realizacji zadań wynikających z przedmiotowej ustawy na terenie powiatu jarocińskiego prowadzony był stały monitoring obecności środków zastępczych lub produktów, co do których zachodzi podejrzenie, że mogą być środkami zastępczymi.

W 2025 r. nie powzięto informacji dotyczących przewozu, wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

Nie wpłynęło żadne zgłoszenie zatrucia środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie prowadzi w tym zakresie ścisłą współpracę ze Szpitalem Powiatowym i Komendą Powiatową Policji w Jarocinie.

IV.8. Choroby zawodowe

W 2025 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarocinie wpłynęło 6 zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej u osób zatrudnionych w zakładach na terenie powiatu jarocińskiego. Przeprowadzono 6 postępowań w sprawie choroby zawodowej:

- ☐ 3 postępowania dotyczyły jednostki chorobowej wymienionej w pozycji 15.3 wykazu określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1836, ze zm.), wydanych na podstawie art. 237 § 1 pkt 3-6 i § 1¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r., poz. 277, ze zm.), tj. przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat; niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią.
- ☐ 1 postępowanie dotyczyło jednostki chorobowej wymienionej w pozycji 19.1 wykazu chorób zawodowych, tj. przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: przewlekłe zapalenie ścięgna i jęgo pochwłki.
- ☐ 1 postępowanie dotyczyło jednostki chorobowej wymienionej w pozycji 20.1. wykazu chorób zawodowych, tj. przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka.
- ☐ 1 postępowanie dotyczyło jednostki chorobowej wymienionej w pozycji 26 wykazu chorób zawodowych, tj. choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – boferioza.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie w 2025 r. wydał 5 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej.

IV.9. Podsumowanie:

1. W 2025 r. wzmożono nadzór nad wprowadzaniem do obrotu produktów biobójczych.
2. W 2025 r. odnotowano wzrost zgłoszeń chorób zawodowych, szczególnie wśród nauczycieli.

IV.10. Wnioski:

1. Zmianie uległy przepisy dotyczące substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy, które wprowadziły nowe substancje do wykazu oraz rozróżnienie na osoby zatrudnione przy pracach do 0,1 wartości NDS (Najwyższe Dopuszczalne Stężenie) i powyżej 0,1 wartości NDS. W związku z tym zwiększa się ilość zakładów i osób mających kontakt z w/w czynnikami.
2. Otrzymywane zgłoszenia w zakresie wyrobów zawierających azbest dotyczyły głównie odbioru płyt azbestowo-cementowych a nie ich demontażu. Prace te wykonywane są systemem gospodarczym przez właścicieli nieruchomości, co powoduje brak nadzoru nad przeprowadzanym demontażem wyrobów zawierających azbest. Zgłoszenia zawierały rozległy planowany termin rozpoczęcia i zakończenia prac, co utrudnia przeprowadzenie kontroli.
3. W 2025 r. wzmożono nadzór nad wprowadzaniem do obrotu produktów chemicznych, biobójczych oraz kosmetyków. Działania te wynikają z zaostrzenia unijnych rygorów bezpieczeństwa, wyższych kar oraz zmian w przepisach dotyczących składników. Nadzór obejmuje zgodność z przepisami REACH oraz CLP, szczególnie w zakresie prawidłowego oznakowania i klasyfikacji niebezpiecznych mieszanin.
4. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie kontynuował potrzebę intensyfikacji współpracy z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w zakresie zgłaszania zatruc nowymi środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi.

IV. 11 Wytyczne i kierunki dalszych działań:

1. Należy zwiększyć ilość kampanii informacyjnych w zakresie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy.
2. Dalszym kierunkiem działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest nadzór nad bezpiecznym usuwaniem wyrobów zawierających azbest, zwłaszcza przy wykonywaniu prac demontażowych.
3. Dalszym, zasadnym sposobem postępowania jest prowadzenie wzmożonego nadzoru rynku w związku ze zwiększającym się importem.
4. Kierunkiem działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest prowadzenie dalszych czynności kontrolnych w przypadku uzasadnionego podejrzenia, wytwarzania lub wprowadzania do obrotu środków zastępczych.

V. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

V.1. Informacje ogólne

W roku 2025 stanowisko higieny dzieci i młodzieży obejmowało swym nadzorem 104 placówki nauczania i wychowania:

- ☐ 16 żłobków,
- ☐ 27 przedszkoli,
- ☐ 18 szkół podstawowych,
- ☐ 2 licea ogólnokształcące, w tym 1 dla dorosłych,
- ☐ 1 szkołę branżową II stopnia,
- ☐ 1 szkołę policealną,
- ☐ 16 zespołów szkół, w których funkcjonowało: 10 przedszkoli, 13 szkół podstawowych, 5 liceów ogólnokształcących, 3 technika, 1 szkoła branżowa, 1 szkoła specjalna,
- ☐ 3 placówki z pobytem całodobowym (Wielkopolski Samorządowy Zespół Placówek Terapeutyczno-Wychowawczych w Cerekwicy Nowej, Dom Dziecka Nr 1 w Górze i Dom Dziecka Nr 2 w Górze),
- ☐ 3 placówki wsparcia dziennego,
- ☐ 1 poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną,
- ☐ 9 placówek wychowania pozaszkolnego (szkoły muzyczne, szkoły językowe),
- ☐ 3 placówki rekreacyjne (schroniska młodzieżowe),
- ☐ 3 placówki kształcenia ustawicznego,
- ☐ 1 szkołę wyższą.

W roku 2025 uruchomiono:

- ☐ Żłobek „Bursztynek” w Witaszyczkach 62A,
- ☐ Żłobek Terapeutyczny „Akademia krasnali” w Jarocinie przy ul. Św. Ducha 148,
- ☐ Niepubliczne Przedszkole „Akademia krasnali” w Jarocinie przy ul. Św. Ducha 148,
- ☐ Centrum kształcenia zawodowego - INTERNATIONAL SHOOTING ACADEMY SP Z O.O. w Witaszyczkach przy ul. Piaskowej 28.

Ogółem pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarocinie na koniec roku 2025 znajdowały się 104 placówki stałe.

Pracownik Stanowiska Pracy do Spraw Higieny Dzieci i Młodzieży, realizując zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania dotyczące higieny i stanu sanitarnego pomieszczeń oraz sprzętu używanego w placówkach oświatowych i wypoczynku, skontrolował 49 placówek stałych oraz 39 turnusów w czasie trwania wypoczynku zimowego i letniego.

W ramach nadzoru przeprowadzono kontrole stałych placówek nauczania i wychowania, oceniając ich stan pod kątem technicznym, bieżącej czystości i porządku, warunków do utrzymania higieny osobistej oraz dokonując oceny warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach (ergonomii stanowiska pracy ucznia, dostępności do infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, higieny pracy umysłowej, dostępności uczniów do profilaktycznej opieki medycznej i stomatologicznej).

Ogółem w roku 2025 przeprowadzono 135 kontroli sanitarnych planowanych i doraźnych (50 kontroli zaplanowanych, 85 kontroli poza planem).

Kontrole poza planem obejmowały min. kontrole w zakresie:

- ☐ obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych,
- ☐ oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii,
- ☐ oceny miejsc na pozostawianie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych,
- ☐ przygotowania obiektów do letniego wypoczynku dzieci i młodzieży,
- ☐ przygotowania szkół do rozpoczęcia nowego roku szkolnego,
- ☐ oraz interwencyjne, odbiorowe, rekontrole wykonania decyzji administracyjnych oraz kontrole wypoczynku dzieci i młodzieży.

V.2. Warunki do utrzymania higieny

Wszystkie placówki nauczania i wychowania powiatu jarocińskiego zaopatrzone są w wodę z sieci wodociągów miejskich lub gminnych, posiadają instalację kanalizacyjną w budynkach oraz wewnętrzne sanitarium. Posiadają w pomieszczeniach sanitarnohigienicznych stały dostęp do ciepłej bieżącej wody, zapewniają możliwość korzystania z mydła w dozownikach, papieru toaletowego oraz suszarek/ręczników papierowych lub ręczników indywidualnych.

V.3. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego oceniono w 18 szkołach (na 39 placówek w ewidencji - 10 szkół podstawowych i 8 zespołów szkół).

W skontrolowanych szkołach infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego przedstawia się następująco:

- ☐ dwie ze skontrolowanych placówek nie posiadają własnej infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, korzystają z zaplecza sportowego innych obiektów (Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. T. Kościuszki w Jarocinie oraz Akademia Dobrej Edukacji w Jarocinie),
- ☐ 15 placówek prowadzi dodatkowo zajęcia, wykorzystując do tego sale gimnastyczne i boiska/stadiony należące do innych placówek, halę sportową oraz prowadzi zajęcia na basenie,
- ☐ pozostałe placówki korzystają ze szkolnych zespołów sportowych, sal gimnastycznych lub sal rekreacyjno-zastępczych.

V.4. Higiena procesu nauczania

Meble szkolne

W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego w 2025 r. dokonano oceny dostosowania mebli edukacyjnych do wzrostu dzieci przedszkolnych i szkolnych, zwracając również uwagę na prawidłowe, zgodne z PN oznakowanie mebli, odpowiednie ich zestawienie oraz stan techniczny.

Ocenę przeprowadzono w 2 przedszkolach, 4 szkołach podstawowych i 4 zespołach szkół, gdzie ocenie poddano łącznie 85 oddziałów, w których oceniono 1135 stanowisk pracy ucznia / przedszkolaka. Nie stwierdzono nieprawidłowości w ergonomicznym dostosowaniu wielkości mebla szkolnego do wzrostu dziecka/ucznia.

Rozkład zajęć szkolnych

Podczas bieżących kontroli szkół, ocenie poddano rozkłady zajęć lekcyjnych, zwracając uwagę na potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia.

Ocenie poddano 243 oddziały w 18 placówkach szkolnych (125 oddziałów w 10 szkołach podstawowych oraz 118 oddziałów w 8 zespołach szkół).

W roku 2025 w 6 szkołach podstawowych w 29 oddziałach i w 6 zespołach szkół w 60 oddziałach, stwierdzono nieprawidłowości w zakresie potrzeby równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia, a w szczególności większą niż 1 godzina różnicę w rozpoczynaniu zajęć pomiędzy dniami w tygodniu. W głównej mierze nieprawidłowości w planach lekcji wynikają z braku dostatecznej liczby nauczycieli dla danego przedmiotu. Nauczyciele prowadzą zajęcia z danego przedmiotu w różnych placówkach na terenie powiatu, w związku z powyższym, dyrektorzy szkół zmuszeni są dostosować rozkład zajęć lekcyjnych do możliwości pracy danego nauczyciela.

Pozostawianie podręczników i przyborów szkolnych

Podczas kontroli sprawdzano możliwość pozostawiania części przyborów i podręczników szkolnych na terenie szkoły. Stwierdzono, iż w 9 skontrolowanych placówkach uczniowie zapewniony mają dostęp do indywidualnych szafek uczniowskich, a w 9 placówkach zostały wyznaczone do tego celu odpowiednie miejsca (szafki, pudła, szuflady w salach lekcyjnych).

Przerwy lekcyjne

W 11 skontrolowanych placówkach uczniom zapewnia się 10 minutowe przerwy między lekcjami i 1 dłuższą przerwę, w 7 placówkach przerwy są krótsze niż 10 minut, ale jedna przerwa jest 15-20 minutowa (tzw. obiadowa). Ponadto stwierdzono, iż wszystkie skontrolowane placówki, zapewniają uczniom możliwość spędzania przerw na świeżym powietrzu.

V.5. Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych

W 10 placówkach szkolnych tj. w 5 szkołach podstawowych i w 5 zespołach szkół, dokonano oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych. Zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego waga plecaka szkolnego nie powinna przekraczać 10-15% masy ciała ucznia. W szkołach podstawowych oceną objęto 38 oddziałów szkolnych tj. 522 uczniów. U 225 uczniów ciężar tornistra szkolnego stanowił do 10% masy ciała ucznia, u 212 granica ta była pomiędzy 10% a 15%, u 85 stwierdzono ciężar tornistra szkolnego powyżej 15% masy ciała ucznia. W zespołach szkół oceną objęto 43 oddziały, czyli 623 uczniów. Odpowiednio do 10% - 322 uczniów, między 10% a 15% - 223 uczniów, powyżej 15% - 78 uczniów.

Głównymi czynnikami wpływającymi na obciążenie uczniów ciężarem tornistrów szkolnych, jest noszenie przez dzieci 2 piórników, 2 bidonów, zabawek, zbędnych książek i podręczników lub noszenie podręczników z całego tygodnia, albumów z naklejkami, duża liczba podręczników w danym dniu. Podczas ważenia tornistrów szkolnych, wśród uczniów, prowadzono pogadanki na temat prawidłowego noszenia i pakowania plecaka szkolnego. Przypominano, by dzieci miały w tornistrze tylko te podręczniki i zeszyty, które są mu potrzebne danego dnia. Zalecano kupowanie zeszytów w miękkich okładkach, o liczbie stron najlepiej 32 kartki. Przypominano, aby każdego wieczoru sprawdzać zawartość swojego plecaka i kontrolować, czy w tornistrze są tylko te podręczniki i zeszyty, które będą potrzebne uczniowi następnego dnia.

Każdorazowo, podczas stwierdzenia dużego ciężaru plecaka szkolnego, indywidualnie prowadzono rozmowy z uczniem, zwracano uwagę na zawartość jego plecaka, tłumaczono wszystkie zasady. Uczniów uczono jak prawidłowo nosić plecak. Zwracano uwagę, iż noszenie nieodpowiedniego plecaka wymusza nieprawidłową postawę – pochylanie sylwetki do przodu, a także bóle w okolicach karku oraz tłumaczono, iż nadmierne obciążenie źle wpływa również na ramiona, które są nieprzystosowane do noszenia ciężarów.

Dyrektorom szkół zalecano, by nauczyciele przypominali uczniom o możliwości pozostawiania części podręczników i zachęcali uczniów do regularnego sprawdzania zawartości tornistra szkolnego. Zalecano również, aby nauczyciele w miarę możliwości uzgadniali z dziećmi, co należy przynieść na kolejną lekcję. W przypadku posiadania przez nauczycieli podręczników w formie elektronicznej zasugerowano, aby zrezygnować z przynoszenia przez dzieci podręczników z danego przedmiotu. W placówkach szkolnych dzieci w okresie jesienno-zimowym mają możliwość korzystania z ciepłego

napoju na terenie szkoły. W związku z powyższym, każdorazowo zobowiązywano dyrekcję szkoły do przypomnienia uczniom o możliwości skorzystania z ciepłej herbaty na terenie placówki. Ważnym aspektem jest też rozmowa nauczycieli z rodzicami, gdyż do rodziców, zwłaszcza uczniów młodszych klas, należy obowiązek przeglądania tornistra u dziecka i eliminacji niepotrzebnych z niego przedmiotów.

V.6. Opieka medyczna i opieka stomatologiczna

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12.04.2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami (Dz. U. z 2019 r. poz. 1078), opieka zdrowotna nad uczniami jest realizowana w szkole i obejmuje profilaktyczną opiekę zdrowotną, promocję zdrowia oraz opiekę stomatologiczną. Zgodnie z art. 12 ust.1 cytowanej ustawy, na organie prowadzącym szkołę ciąży obowiązek zapewnienia uczniom możliwości skorzystania z gabinetu profilaktyki zdrowotnej oraz z gabinetu dentystycznego.

W istniejących i skontrolowanych na terenie powiatu jarocińskiego placówkach szkolnych opieka medyczna sprawowana jest przez pielęgniarki/higienistki środowiska szkolnego. Na 18 skontrolowanych w tym zakresie placówek nauczania, w 16 szkołach zorganizowany został gabinet pielęgniarki szkolnej. W 2 placówkach (1 szkoła podstawowa oraz 1 zespół szkół), pielęgniarka szkolna świadczy swoje usługi w pomieszczeniach zastępczych (np. gabinet dyrektora, pokój nauczyciela wf).

W przypadku braku gabinetu dentystycznego w szkole, zgodnie z art. 12 ust. 3 ustawy, organ prowadzący szkołę zobowiązany jest do zawarcia porozumienia z podmiotem wykonującym działalność leczniczą udzielającym świadczeń zdrowotnych z zakresu leczenia stomatologicznego dla dzieci i młodzieży finansowanych ze środków publicznych. Podczas kontroli stwierdzono, iż tylko jedna placówka posiada dostęp do gabinetu stomatologicznego, z którego korzystają pozostałe placówki szkolne z gminy (Gmina Żerków).

V.7. Prowadzenie dożywiania w szkołach

W 17 skontrolowanych placówkach szkolnych ocenie poddano sposoby dożywiania uczniów.

W wyniku oceny stwierdzono:

- ☐ 9 szkół, w których posiłki przygotowywane są na miejscu,
- ☐ 7 szkół, które korzystają z posiłków dowożonych,
- ☐ z posiłków obiadowych skorzystało łącznie 2998 uczniów,
- ☐ w 3 placówkach dla 412 przedszkolaków przygotowywane jest śniadanie (dotyczy to przedszkoli w zespołach szkół),
- ☐ w 17 placówkach szkolnych dzieciom podawane są napoje (głównie herbata), liczba korzystających dzieci to 2385,
- ☐ z posiłków dofinansowanych korzysta 133 uczniów,
- ☐ skontrolowane szkoły uczestniczyły w programie wydawania mleka w opakowaniach jednorazowych, z którego skorzystało 2451 dzieci, jak i z programu świeże owoce i warzywa, z którego skorzystało 2756 dzieci, (program ten obejmuje uczniów klas od I do V).
- ☐ w 2 placówkach prowadzone są sklepiki szkolne, w 12 placówkach dzieci mają dostęp do automatów z napojami oraz ze zdrową żywnością.

V.8. Dostęp do wody pitnej

- ☐ Dostęp do wody pitnej zapewniono uczniom szkolnym w 14 placówkach, są to na ogół dystrybutory z wodą lub „źródełka wody pitnej”. W miesiącach wrzesień i październik 2025r., właściciel źródełek, tj. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Jarocinie, wykonał badanie jakości wody. Wyniki nie wykazały nieprawidłowości.

V.9. Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach

W roku 2025 podczas kontroli stwierdzono, iż w 10 placówkach (w 5 szkołach podstawowych oraz w 5 zespołach szkół) funkcjonują szkolne pracownie chemiczne lub fizyko-chemiczne, posiadające substancje chemiczne i ich mieszaniny. Wszystkie skontrolowane w tym zakresie szkoły posiadają aktualne spisy substancji wraz z kartami charakterystyk. Postępowanie z w/w substancjami i ich przechowywanie jest prawidłowe. Nauczyciele wyposażeni są w środki ochrony indywidualnej (fartuchy, rękawice, okulary ochronne) a w pracowniach lub w ich pobliżu, znajduje się dostęp do

bieżącej wody.

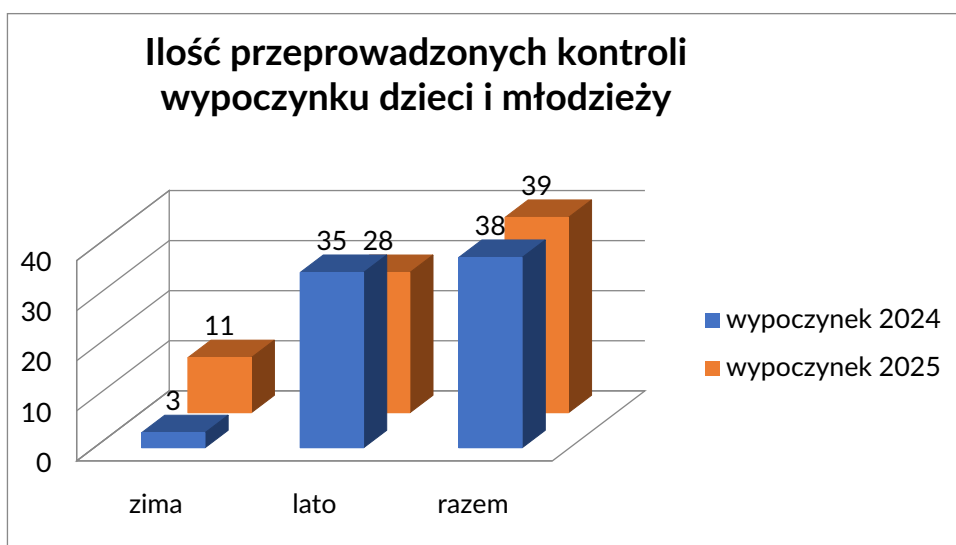
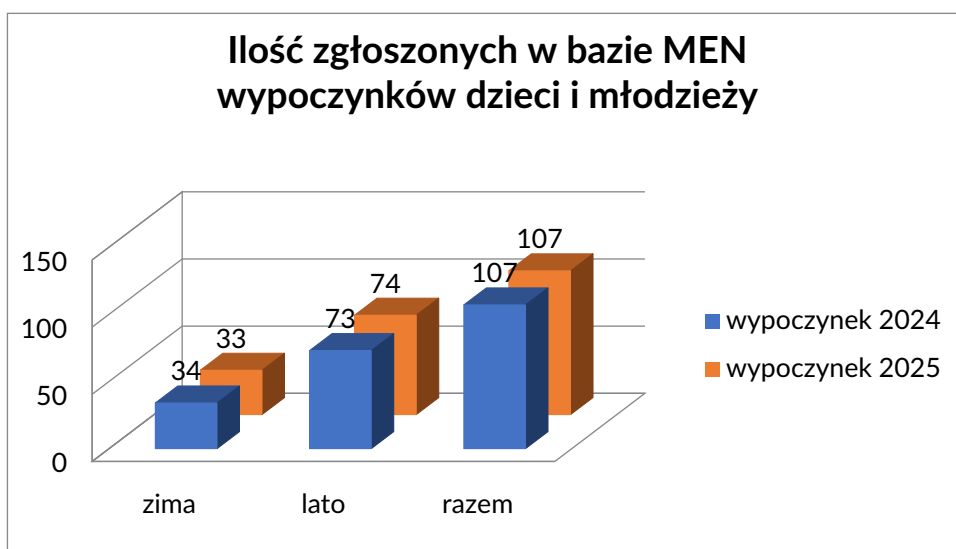
V.10. Wypoczynek dzieci i młodzieży

W roku 2025 na terenie powiatu jarocińskiego w bazie MEN zarejestrowanych zostało 107 turnusów letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży (33 zimowe oraz 74 letnie).

W okresie zimowego wypoczynku skontrolowano 11 turnusów wypoczynku (2 obozy, 9 półkolonii), w których uczestniczyło łącznie 364 dzieci.

W okresie ferii letnich skontrolowano 28 wypoczynków, w których uczestniczyło łącznie 1303 dzieci. Skontrolowano 10 wypoczynków, które zorganizowane zostały w obiektach całorocznych (hotele), gdzie wypoczywało łącznie 774 dzieci; 3 wypoczynki w budynkach służących okazjonalnie do wypoczynku (79 dzieci) oraz skontrolowano 15 wypoczynków w miejscu zamieszkania (tzw. półkolonie – łącznie 450 dzieci).

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie zapewnienia uczestnikom właściwych warunków sanitarno-higienicznych. Zapewniono bardzo dobre warunki do uprawiania sportu i rekreacji.

V.11. Przestrzeganie zakazu palenia tytoniu

We wszystkich skontrolowanych placówkach przestrzegany jest zakaz palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych. W placówkach nauczania i wychowania zgodnie z ustawą o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych obowiązuje całkowity zakaz używania ww. substancji bez możliwości wydzielenia palarni dla osób palących. W widocznych miejscach w obiektach nauczania i wychowania umieszczone są oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie używania w/w substancji.

V.12. Badania i oznaczenia fizyczne

Podczas kontroli sanitarnych wykonywano również badania, a co za tym idzie oznaczenia fizyczne. Do badań zaliczamy pomiar temperatury powietrza w salach lekcyjnych w okresie „grzewczym” (nie odnotowano nieprawidłowości), pomiary dotyczące oceny dostosowania mebli do zasad ergonomii a także dokonywanie pomiaru ciężaru plecaka szkolnego. W roku 2025 wykonano 2308 badań, oraz wykonano 6987 oznaczeń fizycznych w w/w zakresie.

Czynnik	Liczba badań	Liczba oznaczeń
Temperatura	28	147
Tornistry	1145	3435
Ergonomia	1135	3405
łącznie	2308	6987

V.13 Podsumowanie:

1. W roku 2025 zaplanowano do kontroli 50 obiektów – plan został zrealizowany. W całym roku wykonano łącznie 135 kontroli.
2. W związku z dużą atrakcyjnością kompleksów hotelowych znajdujących się na terenie powiatu, co roku wzrasta liczba organizowanych wypoczynków. W okresie ferii letnich dużą popularnością cieszą się również półkolonie organizowane przez kluby sportowe, fundacje, stowarzyszenia czy szkoły.

V.14 Wnioski:

1. Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12.04.2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami (Dz. U. z 2019 r. poz. 1078), opieka zdrowotna nad uczniami jest realizowana w szkole i obejmuje profilaktyczną opiekę zdrowotną, promocję zdrowia oraz opiekę stomatologiczną. W przypadku braku gabinetu dentystycznego w szkole, zgodnie z art. 12 ust. 3 ustawy, organ prowadzący szkołę zobowiązany jest do zawarcia porozumienia z podmiotem wykonującym działalność leczniczą udzielającym świadczeń zdrowotnych z zakresu leczenia stomatologicznego dla dzieci i młodzieży finansowanych ze środków publicznych. Podczas kontroli stwierdzono, iż dostęp do gabinetu stomatologicznego, z którego korzystają pozostałe placówki szkolne występuje tylko na terenie Gminy Żerków.
2. Podczas prowadzenia akcji dotyczących oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych, która prowadzona jest już od 2022r. we wszystkich placówkach szkół podstawowych na terenie powiatu jarocińskiego, ciągle stwierdza się nadmierne obciążenie plecaków w klasach I-III, gdzie na ciężar tornistra szkolnego głównie ma wpływ przynoszenie przez dzieci niepotrzebnych rzeczy – albumów ze zdjęciami np. sportowców, noszenie dwóch piórników i dodatkowo dużych kompletów kredek czy pisaków, ale także przynoszenie przez dzieci bidonów z wodą czy termosów z herbatą. Placówki edukacyjne zapewniają dzieciom dostęp do ciepłej herbaty, jednak uczniowie z tej możliwości korzystają w niewielkim stopniu. Obciążenie plecaków szkolnych w klasach IV-VI często jest wynikiem konieczności posiadania przez dzieci kompletu książek do każdego przedmiotu; są to często książki i ćwiczenia w formacie A4 plus do tego zeszyt. W przypadku kilku różnych lekcji, taki zestaw stanowi spore obciążenie.

V.15. Wytyczne i kierunki dalszych działań:

1. Podejmowanie działań ukierunkowanych na zapewnienie bezpieczeństwa sanitarnego i zdrowotnego dzieciom i młodzieży poprzez sprawowanie bieżącego nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi zgodnie z obowiązującą procedurą kontroli (w placówkach oświatowo – wychowawczych, wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży oraz żłobkach i klubach dziecięcych).
2. Sprawowanie nadzoru w zakresie higieny procesów nauczania i wychowania.
3. Podejmowanie działań zmierzających do rozwiązywania problemów higieny dzieci i młodzieży związanych z warunkami higieniczno-sanitarnymi w nadzorowanych placówkach.
4. Dokonywanie oceny warunków higieniczno-sanitarnych w placówkach przeznaczonych na pobyt dzieci i młodzieży.
5. Podejmowanie współpracy z organami założycielskimi nadzorowanych placówek w celu poprawy warunków higieniczno-sanitarnych.
6. Zasadnym byłoby podjęcie większych działań przez organy prowadzące placówki edukacyjne do podpisania umów ze stomatologami i zapewnienie dzieciom prawidłowej opieki stomatologicznej.
7. W związku nadmiernym obciążeniem plecaków szkolnych, zasadnym byłoby wprowadzenie i udostępnienie nauczycielom większej możliwości korzystania z e-podręczników podczas lekcji, wówczas uczniowie część podręczników mogliby zostawiać w domu.

VI. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

VI.1. Realizując swoje zadania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie w 2025 r. nadzorował 859 obiektów (w 2024 r. – 826), w tym 173 zakłady produkcyjne, 507 zakładów obrotu żywnością, 121 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego, 37 zakładów typu zamkniętego, 6 zakładów usług cateringowych, 7 wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, 7 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, oraz 1 importer materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Do kontroli w 2025 r. zaplanowano 206 obiektów, z czego skontrolowano 171 obiektów co stanowi 83 % realizacji planu. Powodem nieskontrolowania 35 obiektów zaplanowanych w rocznym planie pracy, było zakończenie działalności. Dodatkowo skontrolowano 131 obiektów, w których przeprowadzono 178 kontroli. Kontrole dodatkowe przeprowadzono między innymi w związku z wnioskami podmiotów o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów lub dokonaniem zmian w zakresie prowadzonej działalności, sprawdzeniem usunięcia stwierdzonych niezgodności, interwencjami klientów, wzmożonym nadzorem w okresie letnim, kontrolami w ramach funkcjonowania systemu RASFF, czynnościami związanymi z poborem próbek oraz poleceniami WPWIS. Łącznie skontrolowano 308 obiektów, w których przeprowadzono 349 kontroli. Ogółem skontrolowano 36 % ogólnej liczby obiektów (w 2024 r. – 48,3 %, 2023 r. – 356 tj. 44,2%, w 2022 r. – 460 tj. 44,8 %).

W 2025 r. z rejestru wykreślono 52 zakłady, a zatwierdzono 74. Kompleksowo oceniono na podstawie arkuszy oceny stanu sanitarnego 171 obiektów: 170 zakładów żywnościowo-żywnościowych (w tym: 39 zakładów produkcji żywności, 76 zakładów obrotu żywnością i 55 zakładów żywienia zbiorowego) oraz 1 obiekt działający w zakresie materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością (w 2024 r. – 170, w 2023 r. – 195, w 2022r. – 165). W wyniku przeprowadzenia powyższych kompleksowych kontroli 3 obiekty z grupy zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego uznano za niezgodne z wymaganiami, co stanowiło 1,7 % wszystkich obiektów ocenionych (w 2023 r. 0,2%, w 2022 r. 0,3 %). Wśród zakładów znajdujących się pod nadzorem organu 43,3% stanowią zakłady o niskim ryzyku, 45 % o średnim ryzyku oraz 11,7 % o wysokim ryzyku dotyczącym bezpieczeństwa żywności.

W omawianym roku sprawozdawczym przeprowadzono 11 kontroli interwencyjnych, dotyczących nieprawidłowości zgłaszanych przez klientów w zakresie wprowadzania do obrotu żywności o nieprawidłowej jakości zdrowotnej, niewłaściwego stanu sanitarnego pomieszczeń obiektów, braku właściwej higieny przygotowywania potraw oraz obecności szkodników. W związku z powyższym przeprowadzono 11 kontroli interwencyjnych i nałożono 3 mandaty karne.

Ogółem w związku z naruszeniem przepisów prawa żywnościowego w minionym roku wydano 3 decyzje administracyjne nakazujące poprawę stanu sanitarno-technicznego zakładów (w 2024 r. – 8 decyzji, w 2023 r. – 11, w 2022 r. – 6) oraz nałożono 5 mandatów karnych na kwotę 1 900 zł (w 2024 r. – 9/2 400 zł, w 2023 r. - 10 mandatów /2 600 zł, w 2022 r. – 7 na kwotę 1 700 zł). Mandaty zostały nałożone na osoby winne naruszenia prawa żywnościowego w zakresie wprowadzania do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości, nieprzestrzegania wymagań higienicznych określonych w rozporządzeniu (WE) Nr 852/2004 w sprawie higieny środków spożywczych, w tym: niewłaściwego stanu sanitarnego pomieszczeń obiektów, braku właściwej higieny przygotowywania potraw, oraz obecności szkodników.

W zakresie higieny żywności i żywienia ogółem wydano 134 decyzje administracyjne (w tym: 8 decyzji merytorycznych, 74 decyzje zatwierdzające, 52 decyzje wykreślające z rejestru zakładów) oraz 49 decyzji płatniczych. Wobec zakładów, dla których prawo żywnościowe nie wymaga zatwierdzenia, a jedynie wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli, do prowadzonego rejestru wpisano 16 zakładów (4 zakłady produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego, 1 zakład konfekcjonujący materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością, 7 innych obiektów obrotu żywnością, 3 zakłady wytwarzające żywność w warunkach domowych oraz 1 aptekę).

W zakresie wdrożenia przez przedsiębiorców sektora spożywczego systemów zapewnienia bezpieczeństwa żywności oceniono, iż w 771 zakładach są wdrożone i stosowane zasady dobrej praktyki higieny, co stanowi 89,7 % ogólnej liczby obiektów (w 2024 r. – 87,7 %, w 2023 r. – 87,1, w 2022 r. – 86,9). W 478 zakładach wdrożone są zasady systemu HACCP, co stanowi 55,6 % ogólnej liczby obiektów (w 2024 r. – 54,7, w 2023 r. – 53,6 %). Jak wynika z powyższych danych odsetek zakładów, które wdrożyły i stosują instrukcje dobrej praktyki higieny i odsetek zakładów stosujących procedury systemu HACCP nieznacznie zwiększa się w stosunku do ubiegłych lat. Część małych

przedsiębiorstw stosuje podejście elastyczne i zastępuje monitorowanie krytycznych punktów kontroli dobrą praktyką higieniczną.

VI.2. Działania w ramach systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach – RASFF

W roku 2025 otrzymano 15 powiadomień RASFF o produktach niebezpiecznych, w tym 3 powiadomienia alarmowe. Zgodnie z przekazywanymi listami dystrybucyjnymi podejmowane były działania wyjaśniające (w tym również 2 kontrole) w celu sprawdzenia występowania w obrocie kwestionowanych produktów, jak i nadzorowanie ich wycofania z obrotu. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie w 2025 r. zgłosił 4 własne powiadomienia RASFF:

- ❓ powiadomienie informacyjne RASFF #792652 w sprawie oferowania do sprzedaży za pośrednictwem portalu allegrolokalnie.pl suplementu diety – MK677 ANDROCHEM, który zawierał w składzie niedozwoloną substancję – ibutamoren (MK-677), w wyniku podjętych działań aukcja została usunięta,
- ❓ powiadomienie informacyjne RASFF #793249 w sprawie oferowania do sprzedaży za pośrednictwem portalu allegrolokalnie.pl suplementu diety – RAD -140 ANDROCHEM TESTOLONE w składzie z niedozwoloną substancją – Rad-140 (Testolone), aukcja została usunięta, prowadzone jest dalsze postępowanie wyjaśniające w tej sprawie,
- ❓ powiadomienie informacyjne RASFF #793263 w sprawie oferowania do sprzedaży za pośrednictwem portalu allegrolokalnie.pl suplementu diety – LGD-4033 ANDROCHEM LIGANDROL, który zawierał w składzie niedozwoloną substancję – ligandrol (LGD-4033), w wyniku podjętych działań aukcja pod podanym adresem została usunięta, postępowanie wyjaśniające w tej sprawie trwa w dalszym ciągu,
- ❓ powiadomienie informacyjne RASFF #775114 dotyczące próbki gorczycy pobranej do badań w hurtowni na terenie powiatu jarocińskiego, której producentem była firma z poza powiatu. Badania wykazały zawartość rtęci na poziomie: $0,036 \pm 0,006$ mg/kg. W wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego wycofano z hurtowni 3 sztuki kwestionowanego produktu.

VI.3. Najczęściej stwierdzane uchybienia w najbardziej znaczących grupach obiektów.

VI.3.1 Obiekty obrotu żywnością

Pod nadzorem organu znajduje się 507 obiektów obrotu żywnością, w tym: 262 sklepy spożywcze, 12 supermarketów, 3 kioski, 22 apteki, 22 hurtownie środków spożywczych, 7 obiektów ruchomych i tymczasowych, 148 środków transportu, 43 innych obiektów obrotu żywnością. Przeprowadzono 198 kontroli w 173 zakładach, z czego 76 zakładów zostało ocenionych na podstawie arkusza oceny i 1 obiekt został sklasyfikowany jako niedostateczny ze względu na ślady gryzoni. Wydano 2 decyzje merytoryczne nakazujące dostosowanie warunków do obowiązujących przepisów oraz nałożono 2 mandaty karne. Do organu w 2025 r. wpłynęły 2 interwencje. Zarzuty wniesione w interwencjach potwierdziły się w 1 przypadku i dotyczyły obecności szkodników. Osoba odpowiedzialna została ukarana mandatem karnym. Obiekt został poddany zabiegom dezynsekcji. W zakresie systemów mających na celu utrzymanie bezpieczeństwa żywności we wszystkich zakładach wdrożone są dobre praktyki higieniczne, a w 299 zakładach wdrożone są zasady systemu HACCP (co stanowi 59 % ogółu zakładów w tej grupie). W ramach planu pobierania próbek w obiektach obrotu handlowego pobrano 114 próbek środków spożywczych, z czego zakwestionowano 1 próbkę z uwagi na przekroczenie zawartości rtęci. W związku z tym w ramach funkcjonowania procedur systemu RASFF opracowano i przesłano do WPWIS formularz powiadomienia informacyjnego.

VI.3.2 Obiekty produkcji żywności

Pod nadzorem organu znajdują się 123 obiekty produkcji żywności, w tym 101 zakładów produkcji pierwotnej, RHD i dostawców bezpośrednich. Wśród obiektów produkcji żywności, oprócz producentów pierwotnych największą grupę stanowią automaty do lodów (14 zakładów). Znaczącą część stanowią również piekarnie - 9 zakładów, ciastkarnie - 8 zakładów. W grupie obiektów produkcji żywności skontrolowano 48 zakładów, w których przeprowadzono 53 kontrole, z czego 39 zostało ocenionych na podstawie arkusza oceny otrzymując pozytywną ocenę. W ramach urzędowego planu poboru próbek w obiektach produkcji żywności pobrano 15 próbek. Żadna próbka nie została zakwestionowana.

VI.3.3 Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego

Pod nadzorem organu znajduje się 121 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego, w tym: 42 zakłady małej gastronomii, 31 zakładów małej gastronomii w zakładach tymczasowych lub ruchomych oraz 48 restauracji. Skontrolowano 52 zakłady, z czego 31 zostało ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu. Dwa obiekty uzyskały niedostateczną ocenę z uwagi na niewłaściwy stan sanitarny pomieszczeń produkcyjnych i magazynowych oraz używanie do produkcji surowców i półproduktów niewłaściwej jakości zdrowotnej – po upływie terminów przydatności do spożycia. Przeprowadzono łącznie 92 kontrole, w wyniku których wydano 2 decyzje merytoryczne oraz nałożono 3 mandaty karne na kwotę 1200 zł.

Stwierdzone nieprawidłowości to:

- ☒ brak czystości i porządku,
- ☒ nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń (podłóg, ścian, sufitów) oraz zniszczone wyposażenie używane do produkcji,
- ☒ nieprawidłowe przechowywanie żywności (brak segregacji asortymentowej uwzględniającej rozdzielne przechowywanie żywności o różnym stopniu przetworzenia),
- ☒ nieprawidłowo prowadzone procesy technologiczne (brak odpowiednio zorganizowanych stanowisk pracy, nieprzestrzeganie zasad GMP).

W zakresie systemów mających na celu utrzymanie bezpieczeństwa żywności wszystkie zakłady posiadają wdrożone dobre praktyki higieniczne, a w 141 zakładach wdrożone są zasady systemu HACCP.

VI.4. Jakość zdrowotna środków spożywczych

VI.4.1. Badania laboratoryjne próbek żywności

Zgodnie z urzędowym planem poboru na 2025 r. zostało zaplanowanych pobranie 116 próbek żywności. Plan został wykonany w 100%. Z puli rezerwowej pobrano 15 próbek - 10 próbek lodów z automatów, 5 próbek wody butelkowej niegazowanej. Łącznie pobrano 131 próbek (w tym: 97 próbek środków spożywczych do badań mikrobiologicznych, 32 próbki środków spożywczych do badań chemicznych, 2 próbki materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością). W 2025 roku odnotowano 1 kwestionowaną próbkę, pobraną do badań w kierunku zanieczyszczeń metalami (ziarna gorczycy). Próbka została zdyskwalifikowana z uwagi na zawartość rtęci na poziomie: $0,036 \pm 0,006$ mg/kg i była przedmiotem własnego powiadomienia informacyjnego RASFF#775114.

VI.4.2. Badania materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W ramach urzędowego planu poboru próbek pobrano 2 próbki wyrobów do kontaktu z żywnością (wyroby z tworzyw sztucznych oraz szklane). Próbki nie zostały kwestionowane.

VI.5. Nadzór nad produkcją i obrotem żywności specjalnego przeznaczenia, żywności wzbogacanej i suplementów diety

Na terenie powiatu funkcjonuje dwóch zatwierdzonych producentów suplementów diety. Jeden podmiot zajmuje się konfekcjonowaniem i produkcją suplementów na zlecenia firm zewnętrznych. Drugi prowadzi działalność w zakresie produkcji suplementów diety w postaci kapsułek oraz płynnej z surowców otrzymanych od producentów zewnętrznych. Ponadto w znajdującej się pod nadzorem organu wytwórni koncentratów spożywczych, odbywa się usługowe mieszanie suplementów z mieszanek wieloskładnikowych suchych. Jest to działalność dodatkowa i stanowi niewielki udział w całkowitej, pozostałej działalności zakładu.

Przeprowadzone 3 kontrole sanitarne w powyższych zakładach nie wykazały nieprawidłowości. W ramach prowadzonego nadzoru w zakresie oznakowania oceniono 11 suplementów diety. W 4 suplementach oferowanych w portalach internetowych stwierdzono w składzie niedozwolone składniki. Suplement diety MK 677 został oceniony na dwóch różnych portalach allegrolokalnie.pl. pod kątem zgodności z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie substancji wzbogacających dodawanych do żywności z dnia 13 marca 2024 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 420). Przedmiotowy suplement diety zawierał substancję niedozwoloną – lbutamoren (MK-677). Zgłoszono powiadomienie własne do

RASFF #792652. Oferta sprzedaży na portalu internetowym została zamknięta. Trwa postępowanie wyjaśniające. Drugi oceniony suplement diety RAD-140 ANDROCHEM TESTOLONE- oferowany w portalach internetowych także zawierał niedozwolony składnik - Rad-140 (Testolone) i został przedmiotem powiadomienia własnego RASFF #793249. Aukcje zamknięto oraz ustalono dane osobowe i adres sprzedającego. Trwa postępowanie wyjaśniające. Trzeci suplement diety sprzedawany na portalu allegrolokalnie.pl - LGD-4033 ANDROCHEM LIGANDROL w składzie z niedozwolonym składnikiem - ligandrol (LGD-4033), został również zgłoszony powiadomieniem własnym do RASFF nr #793263. Aukcja została zamknięta oraz ustalono dane osobowe sprzedającego. Trwa postępowanie wyjaśniające. Czwarty suplement diety OSTARINE ANDROCHEM z niedozwolonym składnikiem - ostaryna (Enobosarm) został również zgłoszony do systemu RASFF powiadomieniem własnym. Aukcja została usunięta. Sprzedawca został poinformowany za pośrednictwem poczty elektronicznej o naruszeniu przepisów obowiązującego prawa oraz o usunięciu ww. aukcji. Spółka Allegro udostępniła dane osobowe i adres sprzedającego. W ramach realizacji planu poboru próbek pobrano 5 próbek suplementów diety i 3 próbki żywności specjalnego przeznaczenia żywieniowego (produkty dla niemowląt i małych dzieci). Żadna z próbek pod względem przebadanych parametrów nie budziła zastrzeżeń. Wszystkie pobrane próbki zostały ocenione pod względem znakowania. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

VI.6. Zatrucia pokarmowe, w tym grzybowe

W roku 2025 w ramach nadzoru nad obrotem grzybami świeżymi udzielono 15 porad osobom prywatnym w zakresie przynależności gatunkowej grzybów. Nadzór nad grzybami wprowadzanymi do obrotu handlowego na targowisku w Jarocinie, wzorem lat minionych, prowadził wykwalifikowany grzyboznawca, zatrudniony przez administratora targowiska. Na terenie powiatu jarocińskiego nie zarejestrowano zakładu zajmującego się przetwórstwem grzybów. W 2025 r. w powiecie jarocińskim nie odnotowano zbiorowych zatruc pokarmowych, również tych spowodowanych spożyciem grzybów.

VI.7. Jakość żywienia w jednostkach systemu oświaty

W roku sprawozdawczym oceniono teoretycznie 7 jadłospisów dekadowych (3 jadłospisy przedszkolne, 1 szkolny, 1 w zakładzie wychowawczym, 1 w domu dziecka, 1 w zakładzie cateringowym). Wszystkie jadłospisy oceniono jako zgodne w zakresie zasad racjonalnego żywienia jak i również spełniały obowiązek podania informacji o produktach lub substancjach powodujących alergie i reakcje nietolerancji. Pięć jadłospisów w jednostkach systemu oświaty poddano także ocenie w zakresie zgodności z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1154). Nie stwierdzono nieprawidłowości. W przypadku drobnych uwag, wynikających głównie ze zbyt niskiej stawki żywieniowej udzielano wyjaśnień i instruktaży osobom odpowiedzialnym w trakcie kontroli. W jednym kiosku prowadzonym na terenie szkoły dokonywano oceny asortymentu żywności wprowadzanej do obrotu w zakresie zgodności z powyższym rozporządzeniem. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

VI.8.1. Jakość żywienia w domach pomocy społecznej i szpitalach

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarocinie znajdują się 2 bloki żywienia w domach opieki społecznej oraz szpital. Przeprowadzone zaplanowane urzędowe kontrole żywności nie wykazały nieprawidłowości. W każdym zakładzie do oceny pobrano jadłospis dekadowy. Sposób żywienia pensjonariuszy w obu domach opieki na podstawie przeprowadzonych analiz został oceniony jako prawidłowy. Zakłady posiadają opracowane i wdrożone zasady dobrej praktyki higieny oraz systemu HACCP. Nadzorowany szpital prowadzi całodzienne żywienie pacjentów w formie cateringu polegające na porcjowaniu i serwowaniu posiłków w naczyniach wielokrotnego użytku. Pobrane do oceny jadłospis dekadowy opracowany dla diety podstawowej został sklasyfikowany jako prawidłowy.

VI.8.2. Pozostałe obiekty żywienia zbiorowego typu zamkniętego

Do grupy obiektów żywienia zbiorowego typu zamkniętego należy również stołówka w domu dziecka i młodzieży oraz 5 zakładów cateringowych. Przeprowadzone kontrole sanitarne nie wykazały nieprawidłowości. Dwie kontrole interwencyjne przeprowadzone w zakładzie cateringowym również nie wykazały nieprawidłowości. Zakłady posiadają opracowane i wdrożone zasady dobrej praktyki higieny oraz systemu HACCP.

VI.9. Produkcja pierwotna, dostawy bezpośrednie, RHD

Pod nadzorem organu znajdują się 123 zakłady, w tym: 101 producentów pierwotnych, 16 producentów pierwotnych dostarczających jednocześnie płody rolne w ramach dostaw bezpośrednich, 6 zakładów działających w obszarze produkcji podstawowej, dostaw bezpośrednich i rolniczego handlu detalicznego. W zakresie oceny ryzyka dla poszczególnych grup zakładów 105 przedsiębiorstw uzyskało kategorię ryzyka niską (produkcja warzyw okopowych, zbóż, rzepaku), 6 zakładów uzyskało kategorię ryzyka średnią oraz 12 wysoką (zakłady produkujące owoce i warzywa przeznaczone do spożycia na surowo, w tym owoce miękkie). Ogółem skontrolowano 13 zakładów. W ramach planu działania na 2025 r. dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowanego w ramach Porozumienia z 22 grudnia 2020 r. w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego przeprowadzono 3 kontrole wspólnie z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcją Ochrony Środowiska. Nie wykazano niezgodności a pobrane 3 próbki warzyw do badań w kierunku pestycydów nie zostały zakwestionowane (kapusta głowiasta, brokuły, korzeń pietruszki).

VI.10. Informacja o współpracy z innymi jednostkami kontrolnymi

W ramach współpracy z Inspekcją Weterynaryjną przekazywano sobie wzajemnie informacje, dotyczące niebezpiecznych środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego, w zakresie działania systemu RASFF oraz wymieniano się danymi zakładów znajdującymi się pod wspólnym nadzorem w ramach wzajemnego porozumienia.

W ramach współpracy z Inspekcją Ochrony Środowiska Delegatura w Kaliszu oraz Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Jarocinie skontrolowano 3 podmioty produkcji pierwotnej produktów pochodzenia roślinnego w związku z realizacją Planu działania na rok 2025. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości. Próbek nie pobierano.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie na podstawie art. 65 § 1 ustawy z dnia 14.06.1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz.U. z 2024r. poz. 572 z późn.zm.) przekazał według właściwości rzeczowej i miejscowej do wykorzystania służbowego zgodnie z posiadanymi kompetencjami interwencję dotyczącą cateringu dietetycznego w zakresie deklarowanej gramatury posiłków oraz wartości energetycznej gotowych zestawów dietetycznych. Do żywności nieopakowanej, udostępnionej do sprzedaży za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość ma zastosowanie art. 44 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 a brak podanej masy netto posiłków, uniemożliwił ocenę, czy podane na zasadzie dobrowolności, zgodnie z art. 30 ust. 5 rozporządzenia (UE) 1169/2011 informacje o wartości odżywczej są zgodne z rzeczywistą zawartością produktu. W związku z opisanymi okolicznościami istniało podejrzenie, że przedmiotowe posiłki mogły stanowić artykuły rolno-spożywcze zafałszowane. Sprawa została przekazana do rozpatrzenia służbowego do Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Poznaniu.

VI.11. Podsumowanie:

W 2025 roku realizowano zadania w zakresie bieżącego nadzoru sanitarnego nad warunkami produkcji i obrotu żywnością, nad warunkami żywienia zbiorowego oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Stan sanitarno-higieniczny obiektów żywności i żywienia nadzorowanych w powiecie jarocińskim utrzymany został na podobnym poziomie w stosunku do minionych lat. Za utrzymanie powyższego stanu wpływ ma w dużym stopniu modernizacja obiektów, jak również wprowadzanie systemów zapewnienia bezpieczeństwa żywności. Nieprawidłowości stwierdza się najczęściej w miejscach obrotu żywnością oraz w obiektach żywienia zbiorowego otwartego.

VI.12. Wnioski:

Stan sanitarno-higieniczny obiektów żywności i żywienia powiatu został utrzymany na podobnym poziomie w stosunku do 2024 r. Większość obiektów objętych nadzorem spełniała obowiązujące wymagania higieniczno-sanitarne. Stwierdzane nieprawidłowości miały charakter drobny i możliwy do szybkiego usunięcia. Prowadzony nadzór nad zakładami produkcji i obrotu żywnością wykazał, że większość podmiotów przestrzega zasad dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej.

W pojedynczych przypadkach stwierdzono uchybienia dotyczące głównie: niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń produkcyjnych oraz wyposażenia, używanie do produkcji surowców i półproduktów niewłaściwej jakości zdrowotnej – po upływie terminów przydatności do spożycia, nieprawidłowego przechowywania żywności, nieprawidłowo prowadzonych procesów technologicznych (brak odpowiednio zorganizowanych stanowisk pracy).

VI.13. Wytyczne i kierunki dalszych działań:

1. Wzmocnienie nadzoru sanitarnego nad zakładami żywienia zbiorowego oraz obiektami obrotu żywnością, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania zasad higieny oraz właściwego przechowywania żywności.
2. Intensyfikacja kontroli w zakresie przestrzegania terminów przydatności do spożycia oraz eliminowania z obrotu produktów o niewłaściwej jakości zdrowotnej.
3. Rozszerzenie działań kontrolnych w obszarze sprzedaży internetowej, w szczególności w odniesieniu do suplementów diety zawierających niedozwolone substancje.
4. Utrzymanie wysokiego poziomu monitoringu jakości żywności poprzez systematyczne badanie laboratoryjne, ze szczególnym uwzględnieniem zanieczyszczeń chemicznych i biologicznych.
5. Ukierunkowanie działań kontrolnych na obszary podwyższonego ryzyka, w tym produkcję pierwotną oraz sezonowe punkty gastronomiczne.
6. Kontynuowanie działań kontrolnych oraz edukacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa żywności.
7. Dalsze działania w zakresie monitorowania i eliminowania zagrożeń związanych z bezpieczeństwem suplementów diety oraz żywności specjalnego przeznaczenia.

VII. DZIAŁALNOŚĆ Z ZAKRESU OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

VII.1. Działania podejmowane w 2025 r. przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Jarocinie wynikały przede wszystkim z wytycznych Głównego Inspektoratu Sanitarnego, sytuacji epidemiologicznej oraz potrzeb środowiska lokalnego.

Realizowane działania w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia dotyczyły następujących zagadnień:

- ☐ profilaktyki w zakresie HIV/AIDS,
- ☐ profilaktyki uzależnień od tytoniu, alkoholu i innych środków psychoaktywnych,
- ☐ profilaktyki chorób zakaźnych i pasożytniczych,
- ☐ profilaktyki szczepień ochronnych,
- ☐ profilaktyki chorób odkleszczowych,
- ☐ promowania zdrowego stylu życia w zakresie żywienia i aktywności fizycznej, higieny osobistej
- ☐ profilaktyki chorób nowotworowych.

Realizacja zagadnień problemowych

Na terenie powiatu jarocińskiego realizowane były programy edukacyjne o zasięgu ogólnopolskim - inicjowane przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz wojewódzkim - inicjowane przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Poznaniu.

VII.2. Działania, które realizowane były na terenie całego kraju, w tym także na terenie powiatu jarocińskiego:

VII.2.1. Profilaktyka HIV/AIDS - realizacja Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS

W ramach działań profilaktycznych ukierunkowanych na ograniczenie rozprzestrzeniania się HIV/AIDS Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jarocinie realizowała projekt edukacji rówieśniczej „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - kontra HIV”, którego celem było podniesienie poziomu wiedzy na temat HIV/AIDS wśród młodzieży szkolnej oraz zachęcanie jej do przekazywania zdobytej wiedzy w dalszej edukacji rówieśniczej. Zorganizowano szkolenie z udziałem 19 uczniów Zespołu Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach. Uczestnicy szkolenia wysłuchali wykładu oraz wzięli udział w warsztatach, podczas których określali stopień ryzyka zakażenia HIV, uczyli się asertywnych zachowań. Przeprowadzono ocenę wiadomości młodzieży z zakresu HIV/AIDS przez zastosowanie kwestionariusza ankiety przed i po zakończeniu szkolenia. Uczestnicy projektu otrzymali dyplom „Młodzieżowego Lidera Zdrowia” uprawniający do przekazywania wiedzy o HIV/AIDS rówieśnikom w środowisku szkolnym.

10 lutego 2025 roku w Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 1 w Jarocinie przeprowadzono akcję informacyjno-edukacyjną dotyczącą profilaktyki HIV/AIDS pod hasłem „Bezpieczne Walentynki 2025” wśród 122 uczniów. Na terenie szkoły zorganizowano punkt informacyjno-konsultacyjny z materiałami edukacyjnymi wydanymi przez Krajowe Centrum ds. AIDS. Młodzież miała możliwość uczestniczenia w projekcji filmu oraz udziału w mini konkursie wiedzy na temat HIV/AIDS. Nagrodą za prawidłowe odpowiedzi były walentynkowe kartki i serduszka i długopisy ufundowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Jarocinie. Punkt informacyjno-konsultacyjny cieszył się dużym zainteresowaniem ze strony uczniów. Ponadto w „Gazecie Jarocińskiej” ukazał się artykuł „Jarociński Sanepid alarmuje. Kochajmy się, ale bezpiecznie”.

W Szkole Podstawowej nr 2 w Jarocinie przeprowadzono zajęcia edukacyjne dla 47 uczniów klas VII, których celem było podniesienie wiedzy w zakresie zakażeń wirusem HIV i zachorowań na AIDS.

W każdą trzecią niedzielę maja odbywa się Międzynarodowy Dzień Pamięci o Zmarłych na AIDS. Organizatorzy chcieli uczcić pamięć tych wszystkich, którzy odeszli z powodu tej choroby, zwrócić uwagę na potrzebę pomocy oraz wsparcia dla osób żyjących z HIV oraz chorych na AIDS. Informację o obchodach tego święta zamieszczono na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Jarocinie oraz w mediach społecznościowych.

Wojewódzka Stacja Sanitarnej-Epidemiologicznej w Poznaniu ogłosiła konkurs adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych na ułożenie historyjki obrazkowej rozpoczynającej się od stwierdzenia: „Idę zrobić test na HIV, bo...”. Na etap powiatowy konkursu przesłano 9 prac z dwóch placówek - Zespołu Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach i Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 2 w Jarocinie. Nagrody w konkursie ufundowało Starostwo Powiatowe w Jarocinie.

W roku 2025 kontynuowano współpracę z dyrekcją Zespołu Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach w ramach organizacji konkursów szkolnych pod hasłem „**Nieśmy pomoc**” oraz „**Szkolnego Konkursu wiedzy o HIV / AIDS**” dla uczniów klas pierwszych placówki. Partnerami w organizacji olimpiady konkursów było Starostwo Powiatowe w Jarocinie.

W ramach obchodów 1 grudnia Światowego Dnia AIDS w Zespole Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach zorganizowano uroczyste podsumowanie etapu powiatowego konkursu na infografikę pod hasłem „**Nie daj szansy AIDS**”. Laureatom konkursu wręczono nagrody ufundowane przez Starostwo Powiatowe w Jarocinie.

Obchody Światowego Dnia AIDS zorganizowano w Zespole Szkół Przyrodniczo-Biznesowych. W ramach obchodów Światowego Dnia AIDS współpracowano z Gazetą Jarocińską, przekazano informację na temat HIV/AIDS oraz wykaz Punktów Konsultacyjno-Diagnostycznych wykonujących badania w kierunku wirusa HIV. Ponadto powyższe informacje zostały zamieszczone na stronie internetowej i Facebooku Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Jarocinie.

VII.2.2. Profilaktyka palenia tytoniu

W 2025 r. kontynuowano działania w ramach profilaktyki tytoniowej w oparciu o Narodowy Program Zdrowia, Europejski Kodeks Walki z Rakiem.

W II kwartale 2025 r. uczniowie klas V wzięli udział w konkursie „**Palić, nie palić - oto jest pytanie?**”. Zadaniem konkursowym było wykonanie plakatu wskazującego na negatywne skutki palenia papierosów i/lub inhalowania e-papierosów dla organizmu człowieka.

Do etapu powiatowego przystąpiło 11 szkół z powiatu jarocińskiego, w etapie szkolnym wzięło udział 106 uczestników, natomiast w etapie powiatowym 11 uczniów. Fundatorem nagród dla laureatów etapu powiatowego było Starostwo Powiatowe w Jarocinie.

W ramach profilaktyki antytytoniowej zrealizowane zostały dwie interwencje nieprogramowe: **Światowy Dzień bez Tytoniu** oraz **Światowy Dzień Rzucania Palenia**. Tematem Światowego Dnia bez Tytoniu w 2025 r. było zwrócenie uwagi na globalną epidemię palenia tytoniu oraz promowanie działań mających na celu ograniczenie używania tytoniu i produktów nikotynowych. Tegoroczne hasło kampanii WHO brzmi: „Zdemaskować atrakcyjność: ujawnienie taktyk przemysłu tytoniowego i nikotynowego”.

Kampania koncentrowała się na ujawnieniu strategii stosowanych przez przemysł tytoniowy i nikotynowy w celu uczynienia swoich szkodliwych produktów atrakcyjnymi, szczególnie dla dzieci i młodzieży.

W ramach obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu zorganizowano punkt informacyjno-edukacyjny i wystawę prac plastycznych uczniów szkół podstawowych i przedszkolaków z gminy Żerków w Starostwie Powiatowym w Jarocinie. Wspólnie z profilaktykami z Komendy Powiatowej Policji w Jarocinie przeprowadzono imprezę prozdrowotną na terenie Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 1. Uroczomiono punkt informacyjno-edukacyjny na terenie placówki, udzielano informacji nt. szkodliwości palenia tytoniu i inhalowania e-papierosów, prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych. Przeprowadzono zajęcia edukacyjno-warsztatowe w czterech placówkach: Niepublicznym Przedszkolu „Kraina Baśni”, Szkole Podstawowej nr 2 w Jarocinie, Zespole Szkół

Niepublicznych w Łuszczanowie oraz Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 1 w Jarocinie. W Gazecie Jarocińskiej ukazał się artykuł „Światowy Dzień Bez Tytoniu. Fakty i mity na temat e-papierosów”.

Światowy Dzień Rzucania Palenia obchodzimy co roku w trzeci czwartek listopada. Celem akcji jest zachęcenie palaczy do odstawienia papierosów przynajmniej na jeden dzień. Pracownik oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia zorganizował punkt informacyjny w Centrum Usług Społecznych w Jarocinie, a także przeprowadził dwie prelekcje dla rodziców przedszkolaków z Publicznego Przedszkola w Żerkowie oraz uczniów dwóch klas w Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 2 w Jarocinie na temat szkodliwości palenia oraz korzyści płynących z rzucenia palenia. Podczas działań edukacyjnych przeprowadzono badania smokerlyzerem u 79 osób oraz udzielano informacji na temat szkodliwości palenia i inhalowania e-papierosów oraz stosowania nowatorskich wyrobów tytoniowych.

Realizowano projekt edukacyjny w zakresie edukacji antynikotynowej „**Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - kontra tytoń**” wśród 31 uczniów klas VII i VIII Zespołu Szkół w Rusku. W części teoretycznej młodzież dowiedziała się, jakie choroby wywołuje palenie tytoniu, poznała skład dymu tytoniowego i jego wpływ na organizm ludzki, zapoznana została również z cyklem uzależnienia od nikotyny oraz pojęciem biernego palenia. Podczas zajęć warsztatowych uczniowie wspólnie opracowywali definicję uzależnienia, dyskutowali o przyczynach palenia tytoniu, uczyli się umiejętności asertywnego zachowania, obliczali koszty związane z paleniem tytoniu, przygotowywali projekty kampanii antynikotynowych.

W 2025 r. kontynuowano realizację programu edukacyjnego o tematyce antytytoniowej „**Czyste Powietrze Wokół Nas**” skierowanego do dzieci 5-6 letnich i ich rodziców oraz programu „**Bieg po zdrowie**” skierowanego do uczniów klas IV szkół podstawowych i ich rodziców.

***Program edukacyjny „Czyste Powietrze Wokół Nas”,** którego głównym celem jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub w otoczeniu dorosłych palących tytoń.

Programem objęto 638 dzieci 5-6 letnich z 25 placówek przedszkolnych oraz 335 rodziców.

Kadra pedagogiczna realizująca program otrzymała pomoce dydaktyczne służące do przeprowadzania zajęć edukacyjnych z dziećmi oraz wzięła udział w szkoleniu przeprowadzonym przez powiatowego koordynatora programu.

Zorganizowano gminny konkurs plastyczny – „Czyste powietrze wokół nas”, którego współorganizatorami byli: Publiczne Przedszkole w Żerkowie, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jarocinie oraz Burmistrz Miasta i Gminy Żerków. Na konkurs wpłynęło 15 prac z 5 przedszkoli znajdujących się na terenie gminy Żerków.

***Program edukacyjny „Bieg po zdrowie”,** którego celem jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e-papierosów. Program podaje zmianę postrzegania, co jest normą w społeczeństwie. Zmiana norm społecznych może wpłynąć na obecnych i potencjalnych przyszłych palaczy poprzez sprawienie, że wyroby tytoniowe będą mniej pożądane, mniej akceptowalne i mniej dostępne. Program angażuje również środowisko domowe uczniów.

Koordynator powiatowy przeprowadził szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu. Program realizowany był w 21 szkołach podstawowych na terenie powiatu jarocińskiego wśród 451 uczniów klas IV oraz 420 rodziców.

***Program edukacyjny „Ars, czyli jak dbać o miłość?”**

W roku 2025 realizowano program edukacyjny „**ARS, czyli jak dbać o miłość?**” dotyczący profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze) - adresowany jest do młodzieży w wieku 15-19 lat. Do realizacji programu mogą przystąpić szkoły lub inne miejsca zrzeszające młodzież. Struktura programu oparta jest na 3 częściach. Pierwsza część programu „Życie i dobre zdrowie podstawowym warunkiem ludzkiej miłości”, której najważniejszą tezą jest to, że substancje psychoaktywne oszukują, nie dają tego, co obiecują. Druga część programu „Czy używanie substancji psychoaktywnych może popsuć ludzką miłość?”, której głównym celem jest pokazanie strat, jakie substancje psychoaktywne mogą spowodować w zakresie więzi między mężczyzną a kobietą. Trzecia część programu „Substancje psychoaktywne a zdrowie prokreacyjne” porusza problematykę zdrowia w aspekcie wpływu obecnych wyborów życiowych - stylu życia na zdrowie ich przyszłego potomstwa. Realizatorzy programu: szkolna służba zdrowia i kadra pedagogiczna wyposażeni zostali

w materiały edukacyjne dla uczniów oraz ich rodziców. Programem objęto 170 uczniów z 4 szkół ponadpodstawowych na terenie powiatu jarocińskiego.

VII.2.3. Promocja zdrowego stylu życia w zakresie zdrowego żywienia i aktywności fizycznej Trzymaj Formę!

W roku 2025 kontynuowana była realizacja programu „Trzymaj Formę!” zainicjowanego przez Główny Inspektorat Sanitarny we współpracy ze Stowarzyszeniem „Polska Federacja Producentów Żywności”, którego celem jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej oraz ich rodziców poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety.

Program realizowany był w 26 placówkach wśród 1589 uczniów i 606 rodziców i 56 szkolnych koordynatorów programu. Szkoły realizujące program otrzymały materiały edukacyjne i pomoce dydaktyczne do prowadzenia zajęć z uczniami.

W ramach realizacji programu w Szkole Podstawowej nr 3 przeprowadzono konkurs gminny „Dbam o zdrowie – umiem pomóc”. W Zespole Szkół w Prusach odbyły się zajęcia edukacyjne na temat zasad zdrowego odżywiania i dobrych nawyków żywieniowych połączone z Dniem Zdrowego Śniadania.

Dodatkową inicjatywą towarzyszącą Ogólnopolskiemu Programowi Edukacyjnemu „Trzymaj Formę!” jest konkurs organizowany przez Główny Inspektorat Sanitarny, Polską Federację Producentów Żywności Związek Pracodawców oraz Wojewódzkie Stacje Sanitarно-Epidemiologiczne. Konkurs adresowany jest do uczniów klas VI, VII i VIII szkół podstawowych zainteresowanych zdobyciem i pogłębieniem wiedzy z zakresu zdrowego stylu życia w szczególności uwzględniającej tematykę zbilansowanej diety i aktywności fizycznej. W etapie szkolnym konkursu wzięło udział 59 uczniów z 8 placówek, do etapu powiatowego przeszło 4 uczniów.

***Program edukacyjny „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”**

W roku 2025 kontynuowano realizację programu „Skąd się biorą produkty ekologiczne?” opracowanego wspólnie przez Główny Inspektorat Sanitarny i Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, skierowanego do dzieci w wieku przedszkolnym (5-6 letnich) oraz ich rodziców i opiekunów. Celem programu jest zwrócenie uwagi rodziców i opiekunów na zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

Główne założenia programu to: zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne, kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych, propagowanie zdrowego stylu życia, zwiększanie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych.

W ramach programu opracowane zostały materiały i pomoce programowe: broszura wspólna dla dzieci i ich rodziców, informacja o Programie dla dyrektorów/nauczycieli, prezentacja multimedialna dotycząca realizacji Programu dla kadry przedszkolnej.

W roku szkolnym 2024/2025 programem objęto 712 dzieci oraz 602 rodziców w 28 przedszkolach.

Na terenie powiatu jarocińskiego z inicjatywy Publicznego Przedszkola w Żerkowie został zorganizowany konkurs powiatowy "Mały EKOLOG 2025", w którym wzięło udział 36 sześciolatków z 18 przedszkoli. Współorganizatorami konkursu byli: Nadleśnictwo w Jarocinie, Burmistrz Miasta i Gminy Żerków, Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Jarocinie, a patronat honorowy objęło Starostwo Powiatowe w Jarocinie.

VII.3. Zagadnienia problemowe zainicjowane przez Wojewódzką Stację Sanitarно-Epidemiologiczną w Poznaniu i Powiatową Stację Sanitarно-Epidemiologiczną w Jarocinie:

VII.3.1. Program edukacyjny "Mamo, Tato- co Wy na to?"

W roku 2025 kontynuowano realizację programu edukacyjnego pod tytułem „Mamo, Tato – co Wy na to?” skierowanego do dzieci w wieku przedszkolnym (5-6 letnich) oraz ich rodziców i opiekunów, opracowanego przez pracowników Oddziału Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Wojewódzkiej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Poznaniu. W ramach programu opracowane zostały materiały i pomoce programowe: broszura wspólna dla dzieci i ich rodziców biorących udział w Programie.

Głównym celem programu jest zwrócenie uwagi rodziców i opiekunów na specyfikę rozwoju dzieci, istotę zmian fizycznych i psychicznych, których doświadczają, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości, kryzysy.

Kadra pedagogiczna przygotowana została do realizacji programu podczas szkolenia i indywidualnych spotkań z koordynatorem powiatowym – pracownikiem oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie. Programem objęto 765 dzieci 5-6 letnich oraz 951 rodziców w 31 placówkach nauczania i wychowania.

VII.3.2. Program edukacyjny „Wybierz życie – pierwszy krok”

W roku szkolnym 2024/2025 kontynuowano realizację programu edukacyjnego „Wybierz życie - pierwszy krok”, którego celem jest zwiększenie poziomu wiedzy młodzieży oraz ich rodziców na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV (wirusa brodawczaka ludzkiego) w jego powstawaniu. Realizatorami programu były pielęgniarki środowiska szkolnego, które przygotowane zostały do prowadzenia zajęć z uczniami oraz zostały wyposażone w materiały edukacyjne dla młodzieży i rodziców. Edukacją objęto 468 uczniów klas pierwszych we wszystkich szkołach ponadpodstawowych oraz w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Cerekwicy Nowej. Powiatowy koordynator programu przeprowadził prelekcję na temat profilaktyki raka szyjki macicy w Zespole Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach.

VII.3.3. Program profilaktyki czerniaka „Znamię! Znam je?”

W roku szkolnym 2024/2025 realizowano program „Znamię! Znam je?” we współpracy z Fundacją Gwiazda Nadziei, którego celem jest zwiększenie świadomości młodzieży na temat czerniaka, zachęcenie do regularnego badania skóry oraz przestrzegania podstawowych zasad ochrony przed czerniakiem. Program został zrealizowany wśród 497 uczniów szkół ponadpodstawowych. Cieszył się dużym zainteresowaniem młodzieży, zwiększył świadomość na temat ryzyka nadmiernej ekspozycji na słońce.

VII.3.4. Projekt edukacyjny „Co kryją Twoje piersi?”

Państwowa Inspekcja Sanitarna województwa wielkopolskiego w 2025 roku kontynuowała realizację projektu edukacyjnego dotyczącego profilaktyki raka piersi pt.: „Co kryją Twoje piersi?”. Celem projektu jest szybsze wykrywanie nowotworów piersi wśród mieszkańców województwa wielkopolskiego poprzez: dostarczenie wiedzy na temat profilaktyki raka piersi (prewencji oraz badań przesiewowych), motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie, a także dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących w/w badania na terenie województwa wielkopolskiego.

Przeprowadzono 8 szkoleń dla 176 osób: matek dzieci ze szczególnymi potrzebami z przedszkola integracyjnego, członkiń koła gospodyń wiejskich, pracowników Komendy Powiatowej Policji w Jarocinie, członków kół emerytów i stowarzyszeń oraz uczniów szkół ponadpodstawowych. Ponadto akcje dotyczące profilaktyki nowotworów piersi były prowadzone również podczas festynów, pikników i imprez prozdrowotnych.

VII.3.5. Akcja informacyjna „Mały kleszcz – duży problem?”

W 2025 r. kontynuowano prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnej „Mały kleszcz – duży problem?”. Działania w zakresie profilaktyki chorób odkleszczowych były prowadzone wśród dzieci przedszkolnych, uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, a także wśród emerytów, rencistów, członków uniwersytetu trzeciego wieku. Przeprowadzono akcje profilaktyczne, szkolenia, zajęcia edukacyjne i warsztaty. W minionym roku podjęto współpracę z Nadleśnictwem w Jarocinie i zorganizowano wspólną akcję edukacyjną dla uczniów klas IV w Zespole Szkół nr 5 w Jarocinie. Zajęcia składały się z trzech części: pogadanki nt. profilaktyki chorób odkleszczowych, konkursu - testu wiedzy o kleszczach oraz spaceru z dziećmi, podczas którego uczniowie próbowali w sposób sztuczny złapać kleszcza. Zajęcia cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród dzieci i uświadomiły im konieczność ochrony przed kleszczami.

Kampania dotycząca chorób odkleszczowych była prowadzona w mediach społecznościowych, lokalnej prasie i na stronie internetowej PSSE w Jarocinie.

VII.3.6. Projekt edukacyjny „Mam zdrowe zęby!”

Uczniowie klas I-III oraz dzieci przedszkolne brały udział w projekcie edukacyjnym w zakresie poprawnej higieny jamy ustnej wśród dzieci pt.: „Mam zdrowe zęby!”. Projekt był realizowany

w 13 placówkach dla 637 dzieci. Cieszył się dużym zainteresowaniem zarówno ze strony dzieci, jak i kadry pedagogicznej oraz szkolnej służby medycznej. Uczniowie chętnie brali udział w zajęciach, odpowiadali na pytania z Quizu, a także wypełniali miesięczne kalendarze mycia zębów, które często przynosili do szkoły po uzupełnieniu. Projekt „Mam zdrowe zęby” wpisuje się w szkolny program profilaktyczny, a materiały graficzne i modele szczęki wzbogacają jego realizację. Dzieci i rodzice wysoko oceniają broszury dla dzieci, które zawierają ważne wskazówki dotyczące prawidłowej higieny jamy ustnej.

W ramach wojewódzkiego projektu edukacyjnego uczniowie klas I – III szkół podstawowych wzięli udział w konkursie na wykonanie pracy plastycznej pod hasłem „Moja wizyta w gabinecie stomatologicznym”. W etapie szkolnym konkursu wzięło udział 166 uczniów, a w etapie powiatowym 19. Prace laureatów zostały przekazane do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu.

VII.3.7. Projekt edukacyjny „Talerz zdrowego żywienia”

Państwowa Inspekcja Sanitarna województwa wielkopolskiego kontynuowała w roku 2025 realizację wojewódzkiego projektu edukacyjnego pt.: „Talerz zdrowego żywienia”. Celem projektu jest kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych i popularyzacja zasad prawidłowego bilansowania posiłków. Adresatami są dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. W kolejnej edycji programu w zajęciach wzięło udział 228 przedszkolaków i uczniów klas I-III szkół podstawowych. Projekt „Talerz zdrowego żywienia” wzbogacony jest o liczne materiały graficzne. Projekt został wzbogacony o materiały graficzne oraz grę edukacyjną. Każdy uczestnik zajęć otrzymuje broszurę z opisem talerza zdrowego żywienia i poszczególnych grup produktów żywnościowych oraz magnes.

Dodatkową inicjatywą wojewódzkiego projektu „Talerz Zdrowego Żywienia” jest konkurs pod tytułem „SUPER ŚNIADANIE”. Jego celem jest zwiększanie świadomości dzieci przedszkolnych, szkolnych i ich rodzin na temat grup produktów żywieniowych, odpowiednich ich proporcji w zbilansowanej diecie, utrwalenie umiejętności wyboru zdrowych, wartościowych produktów spożywczych oraz kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych. Zadaniem konkursowym było przygotowanie pracy plastycznej przedstawiającej pierwsze lub drugie śniadanie, które spełnia zasady zdrowego żywienia. Udział w etapie przedszkolnym/szkolnym wzięło 102 dzieci z 20 przedszkoli i 93 uczniów z 15 szkół. Na etap powiatowy wpłynęło łącznie 81 prac, z których dwie zostały przekazane na etap wojewódzki.

VII.3.8. Projekt edukacyjny „Gdy coś chodzi Ci po głowie”

Państwowa Inspekcja Sanitarna województwa wielkopolskiego rozpoczęła w IV kwartale 2025 r. realizację nowego wojewódzkiego projektu edukacyjnego „Gdy coś Ci chodzi po głowie – profilaktyka wszawicy”.

Celem projektu jest podejmowanie właściwych działań w zakresie edukacji zdrowotnej stanowiącej podstawę w zwalczaniu i ograniczaniu rozprzestrzeniania się wszawicy głowowej, poprzez: zwiększenie świadomości dzieci dotyczącej konieczności codziennej, dbałości o własne zdrowie, utrwalenie wiedzy dzieci na temat podstawowych zasad profilaktyki wszawicy głowowej, ukształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności prozdrowotnych wśród dzieci w wieku wczesnoszkolnym dotyczących profilaktyki wszawicy głowowej, podniesienie poziomu wiedzy rodziców i opiekunów na temat profilaktyki wszawicy głowowej oraz działań ograniczających jej rozprzestrzenianie się.

W pilotażowej edycji projektu wzięło udział 92 dzieci ze szkół i przedszkoli oraz 124 rodziców.

VII 4. Inne działania:

VII.4.1. Kampania informacyjna „Wybieraj bezpieczną żywność” i Dbaj o Zdrowie Roślin, Chroń Życie”

Kontynuowano kampanię informacyjną „Wybieraj Bezpieczną Żywność” #EUChooseSafeFood, której celem jest uświadomienie konsumentom jak istotną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności odgrywa nauka. Wspólnie z pracownikiem higieny żywności i żywienia prowadzono działania edukacyjne wśród rodziców dzieci szkolnych, nauczycieli – wychowawców oraz uczestników imprez prozdrowotnych.

Prowadzono również działania informacyjne w ramach kampanii „Dbaj o zdrowie roślin, chroń życie”. Jej celem jest zwiększenie świadomości na temat zdrowia roślin i zwrócenie uwagi na zagrożenia związane z wwożeniem roślin do Polski, szczególnie z krajów spoza Unii Europejskiej.

VII.4.2. Kampania WHO „Zwykły kaszel czy objaw gruźlicy? Sprawdź!”

Celem kampanii WHO „Zwykły kaszel czy objaw gruźlicy? Sprawdź!” jest zwiększenie świadomości społecznej na temat gruźlicy – choroby, która mimo postępu medycyny wciąż stanowi istotne zagrożenie zdrowia publicznego. Działania kampanijne mają na celu obalenie mitów i stereotypów związanych z gruźlicą oraz promowanie profilaktyki i wczesnej diagnostyki. W okresie od X-XII 2025 r. przekazano materiały edukacyjne do ośrodków zdrowia, aptek, zakładów pracy oraz urzędów i instytucji na terenie powiatu jarocińskiego oraz zorganizowano punkt informacyjny i przeprowadzono prelekcję dla członków Stowarzyszenia na Rzecz Witaszyc.

VII.4.3. Kampania „Jesień bez infekcji”

Celem kampanii jest promocja szczepień ochronnych przeciwko chorobom infekcyjnym, nasilającym się w sezonie jesienno-zimowym (grypa, covid-19, RSV, krztusiec, pneumokoki). Jej adresatami są: seniorzy, kobiety w ciąży oraz pracownicy i pracodawcy. Przeprowadzono 2 prelekcje dla uczestników Jarocińskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz pensjonariuszy i pracowników Środowiskowego Domu Pomocy Społecznej w Dobieszczyźnie oraz jedną pogadankę w szkole podstawowej. Uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Jarocinie wzięli udział w konkursie graficznym na historyjkę obrazkową / komiks pod hasłem "Jesień bez infekcji", a prace konkursowe zostały wyeksponowane na terenie placówki. Hasło kampanii propagowano także podczas II Kongresu Kobiet organizowanego przez Fundację Ogród Marzeń. W wydaniu internetowym Gazety Jarocińskiej opublikowany został artykuł pt. "Jak się chronić przed jesiennymi chorobami i dlaczego warto się zaszczepić - wyjaśnia Główny Inspektorat Sanitarny"

VII.4.4. Profilaktyka chorób nowotworowych – Prowadzono działania edukacyjne związane z profilaktyką raka szyjki macicy, raka jąder, nowotworów skóry wśród młodzieży i osób dorosłych. Podczas imprez prozdrowotnych dystrybuowano ulotki i prowadzono pokazy samobadania na fantomach. Edukacją objęto ogół społeczeństwa z terenu powiatu jarocińskiego poprzez prowadzenie kampanii w mediach społecznościowych i na stronie internetowej.

VII.4.5. Profilaktyka wad postawy przy nadmiernym obciążeniu tornistra

W placówkach edukacyjnych, w których przeprowadzone zostały oceny obciążenia ucznia ciężarem tornistrów szkolnych, prowadzono zajęcia edukacyjne, pogadanki i instruktaże prawidłowego pakowania tornistrów, których celem było zwiększenie świadomości uczniów na temat skutków zdrowotnych nadmiernego obciążenia. Uczniowie uczestniczyli w pogadankach na temat prawidłowego noszenia i sposobu pakowania plecaka szkolnego.

VII.4.6. Promocja szczepień ochronnych i Europejski Tydzień Szczepień

Podjęte zostały działania w zakresie podniesienia poziomu wiedzy i świadomości lokalnego społeczeństwa na temat korzyści wynikających ze szczepień ochronnych. Zorganizowano akcję profilaktyczną „Europejski Tydzień Szczepień”. Przeprowadzono spotkania edukacyjne dla przedszkolaków w Niepublicznym Przedszkolu „Tęcza” w Radlinie i uczniów klas VII i VIII ze Szkoły Podstawowej w Jaraczewie oraz uczniów z Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 2 w Jarocinie. Ponadto w Szkole Rodzenia przy Szpitalu Powiatowym w Jarocinie przyszli rodzice uczestniczyli w prelekcji poświęconej szczepieniom ochronnym. Uczniowie trzech szkół ponadpodstawowych wzięli udział w konkursie na ulotkę graficzną promującą szczepienia ochronne ogłoszonym przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Jarocinie. Przesłane prace konkursowe zostały zamieszczone w mediach społecznościowych, a także wyeksponowane na terenie PSSE. W Gazecie Jarocińskiej ukazał się artykuł „Światowa Organizacja Zdrowia podaje ważne dane w Europejskim Tygodniu Szczepień”.

W ramach promocji szczepień ochronnych prowadzono działania związane z programem szczepień ochronnych przeciwko HPV w szkołach dla dzieci, rodziców, dyrektorów placówek i organów założycielskich.

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Jarocinie wzięła również udział w akcji promującej szczepienia przeciw krztuścowi dla kobiet w ciąży we współpracy ze Szpitalem Powiatowym w Jarocinie, ośrodkami zdrowia i Szkołą Rodzenia.

VII.4.7. Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach, Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach

Prowadzono działania edukacyjno – informacyjne związane z Europejskim Dniem Wiedzy o Antybiotykach i Światowym Tygodniem Wiedzy o Antybiotykach propagujące wiedzę na temat odpowiedzialnego stosowania antybiotyków i problemu antybiotykoooporności. Na terenie Muzeum

Regionalnego w Jarocinie oraz Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żerkowie zorganizowano wystawę plakatów Narodowego Instytutu Leków, a także przekazano informacje do placówek edukacyjnych, mediów społecznościowych i lokalnej prasy. W punkcie informacyjnym Centrum Usług Społecznych w Jarocinie zorganizowano punkt informacyjno-edukacyjny poświęcony zjawisku oporności na leki przeciwdrobnoustrojowe.

VII.4.8. Bezpieczeństwo dzieci podczas wycieczki

Podczas ferii zimowych i wakacji letnich podjęto działania edukacyjne na temat bezpiecznego wycieczki, profilaktyki zdrowego żywienia i aktywności fizycznej, higieny osobistej, profilaktyki chorób odkleszczowych, profilaktyki uzależnień, a także profilaktyki chorób nowotworowych i sposobów ochrony skóry przed słońcem i nadmiernym promieniowaniem UV. Łącznie przeprowadzono 16 spotkań z 513 uczestnikami zorganizowanego wycieczki i ich opiekunów. Przeprowadzono pogadanki, zajęcia edukacyjne, konkursy plastyczne, konkursy wiedzy, a także instruktaże prawidłowego mycia zębów, rąk i usuwania kleszczy. Do punktu medycznego znajdującego się na terenie Jarocin Festiwal przekazano materiały edukacyjne na temat chorób przenoszonych drogą płciową i profilaktyki uzależnień.

VII.4.9. Podsumowanie:

1. Pracownik Stanowiska Pracy do Spraw Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Jarocinie przeprowadza systematycznie monitoring i ocenę poszczególnych edycji w/w przedsięwzięć prozdrowotnych.
2. W 2025 r. przeprowadzono 30 wizytacji placówek nauczania i wychowania, sporządzono 54 oceny realizacji programów edukacyjnych w zakresie promocji zdrowia.
3. W związku z podejmowanymi działaniami oświatowo-zdrowotnymi zorganizowano 21 szkoleń dla 340 uczestników oraz 61 narad dla 71 osób.
4. Pracownik Stanowiska Pracy do Spraw Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Jarocinie w roku 2025 uczestniczył w szkoleniach związanych z realizacją programów i projektów edukacyjnych związanych z profilaktyką chorób nowotworowych, profilaktyką uzależnień, szczepień ochronnych, profilaktyką próchnicy oraz wziął udział w konferencji „Gruźlica nie zna granic – Działajmy razem” organizowanej przez Wielkopolskie Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii im. Eugenii i Janusza Zeylandów.

VII.4.10. Wnioski:

W roku 2025 r. realizowano wiele działań profilaktycznych. Podejmowane inicjatywy miały na celu zwiększenie świadomości zdrowotnej społeczeństwa, kształtowanie prozdrowotnych postaw oraz budowanie świadomości w zakresie odpowiedzialności za własne zdrowie.

W ramach prowadzonych działań organizowano spotkania edukacyjne, prelekcje oraz akcje informacyjne dotyczące szczepień ochronnych, zdrowego stylu życia, zasad prawidłowego odżywiania, aktywności fizycznej, a także znaczenia badań profilaktycznych i wczesnego wykrywania chorób. Prowadzono również działania informacyjno-edukacyjne skierowane do różnych grup społecznych, w tym dzieci, młodzieży, osób dorosłych oraz seniorów.

Istotnym elementem realizacji zadań była współpraca z placówkami edukacyjnymi, medycznymi, jednostkami samorządu terytorialnego, instytucjami publicznymi oraz organizacjami pozarządowymi. Dzięki wspólnym inicjatywom możliwe było skuteczne planowanie i realizowanie przedsięwzięć o charakterze profilaktycznym, a także dotarcie do szerokiego grona odbiorców.

Podejmowane działania profilaktyczne przyczyniły się do podniesienia poziomu wiedzy zdrowotnej wśród mieszkańców, zwiększenia zainteresowania badaniami profilaktycznymi oraz promowania zachowań sprzyjających zdrowiu.

VII.4.11. Wytyczne i kierunki dalszych działań:

W zakresie promocji zdrowia kluczowe znaczenie ma wzmocnienie działań edukacyjnych dotyczących szczepień ochronnych, które są jedną z najskuteczniejszych metod zapobiegania chorobom zakaźnym. Szczególną uwagę należy zwrócić na seniorów, dzieci i młodzież oraz kobiety w ciąży.

Ważnym elementem działań profilaktycznych jest realizacja programów w przedszkolach, szkołach podstawowych oraz szkołach ponadpodstawowych. Programy te obejmują zagadnienia takie jak: zdrowy styl życia, higiena osobista, zbilansowana dieta, choroby zakaźne i odkleszczowe, choroby onkologiczne oraz profilaktyka uzależnień. Szczególne znaczenie ma promowanie zasad higieny osobistej oraz kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych już od najmłodszych lat. Działania te powinny mieć charakter ciągły i być dostosowane do różnych grup odbiorców.

Nieodłącznym elementem profilaktyki zdrowotnej jest nawiązywanie i rozwijanie stałej współpracy z instytucjami zdrowia publicznego, placówkami oświatowymi, organizacjami pozarządowymi oraz lokalnymi samorządami. Prowadzone działania powinny być systematyczne oraz dostosowane do wieku, poziomu wiedzy i potrzeb odbiorców.

VIII. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY**VIII.1. Do głównych zadań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2025 roku należało:**

- a) uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- b) opiniowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- c) uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych,
- d) kontrolowanie obiektów w trakcie realizacji oraz przeprowadzanie wizji lokalnych,
- e) wydanie opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- f) wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- g) uzgadnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

VIII.2. W 2025 roku:

- a) uzgodniono pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych 26 dokumentacji projektowych, w tym:

?	pozytywnie bez zastrzeżeń	- 25,
?	pozytywnie z zastrzeżeniami	- 1,
?	negatywnie	- 0,
- b) wzięto udział w 12 odbiorach. Odbierane obiekty wykonane zostały w oparciu o projekty budowlane we wszystkich przypadkach zaopiniowane przez rzeczoznawcę. Nie stwierdzono rażących naruszeń przepisów w projektach zaopiniowanych przez rzeczoznawców ds. sanitarno-higienicznych.
Do najczęściej zauważanych usterek w trakcie odbiorów można zaliczyć:

?	brak wentylacji lub jej wadliwe bądź złe wykonanie,
?	rozbieżności w stosunku do dokumentacji,
?	zbyt mała ilość punktów zaopatrzenia w wodę,
?	zmiany w technologii.
- c) Wydano 10 opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Opinie dotyczyły głównie obiektów inwentarskich.
- d) Wydano:

?	18 opinii o zakresie i stopniu szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
?	1 opinię o projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.
- e) Wydano 48 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. W 39 przypadkach odstąpiono od przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.
- f) Wydano opinie sanitarne i sporządzono informacje:

-	opinie o imprezach masowych	- 9
-	uzgodnienia projektów decyzji o warunkach zabudowy lub lokalizacji inwestycji celu publicznego	- 443

IX. DZIAŁALNOŚĆ LABORATORIUM MIKROBIOLOGII I PARAZYTOLOGII

IX.1. Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii do 31.12.2025 r. wykonało 10358 analiz mikrobiologicznych i parazytologicznych.

W kierunku badań zakażeń pałeczkami *Salmonella* i *Shigella* przeprowadzono 9369 analiz, z czego 327 wykonano w ramach nadzoru epidemiologicznego, także dla Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Środzie Wielkopolskiej. W laboratorium wykonywane są ponadto badania testów mikrobiologicznej kontroli skuteczności sterylizacji- Sporal A i S oraz badania parazytologiczne dla klientów indywidualnych. Ww. badania przeprowadzono w ilości 983 oznaczeń.

Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii funkcjonujące w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie posiada certyfikat akredytacji nr AB 1209 Polskiego Centrum Akredytacji od 2010 r., który potwierdza wysoką jakość badań, rzetelność i wiarygodność wyników oraz wysokie kompetencje personelu laboratorium, jak również wyniki uzyskiwane w badaniach biegłości.

W dniu 14 kwietnia 2025 r. w laboratorium przeprowadzony został audyt Polskiego Centrum Akredytacji. Na podstawie pozytywnej oceny, potwierdzającej funkcjonowanie wdrożonego systemu zarządzania w oparciu o normę PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 oraz kompetencje techniczne do wykonywanych badań zawartych w zakresie akredytacji, laboratorium utrzymało akredytację.

IX.2. Wnioski:

1. Na podstawie dokonanej analizy badań w latach 2024-2025 stwierdzano, że ilość badań w danym okresie utrzymuje się na podobnym poziomie (2024 r. – 11780 badań, 2025 r. – 10358 badań).

IX.3. Wytyczne i kierunki dalszych działań:

1. Zachowanie wysokiego poziomu wykonywanych badań w ramach świadczonych usług.
2. Utrzymanie i doskonalenie wdrożonego w laboratorium systemu zarządzania.

ZAKOŃCZENIE

W 2025 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie wraz z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną realizował zadania związane ze sprawowaniem zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, prowadzeniem działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej oraz oświatowo-zdrowotnej.

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarocinie były 1633 obiekty. Przeprowadzono 1328 kontroli i wizytacji. Wydano ogółem 417 decyzji (w tym 263 decyzje merytoryczne, 154 decyzje płatnicze) oraz 448 postanowień. Nałożono 5 mandatów karnych na kwotę 1900 zł. Nie nałożono kar pieniężnych. W ramach nadzoru wykonano ogółem 2635 badań (6987 oznaczeń fizycznych oraz 654 oznaczenia mikrobiologiczne).

Beata Oleśków
Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Jarocinie

/dokument podpisany elektronicznie/

Opracowano w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie.